

צוּרֵי מַעַם הַשָּׁם עוֹשֶׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֹּהַר

הַזֹּהַר הַמְּתַרְגֵּם בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַמְּנַקֵּד

עַל חֻמְשַׁת הַמֹּשִׁי תּוֹרָה

מִהַתְנַא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

פְּרָשַׁת תְּצַוָּה

תְּרַגְוִם קַל וְנִחְמָד לְמַעַן יִרְוֶיךָ חֵלּוּמֵךְ בּוֹ

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְּעַל הַזֹּהַר הָעוֹלָמִי"

בַּעִיָּה "ק בֵּית שְׁמֹשׁ תּוֹבֵב" א

אֱלוֹל תַּש"ע לַפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות,

לכל החברים וידידים, ולכל אחד ואחד מישראל,

לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

לעילוי נשמת

מרת הינדע לאה, מנחם מוניש וחנה בר"ב יצחק אהרון
הרב צבי יצחק, נטע מאיר, מלכה דבורה בר"ב גבריאל הכהן

לקנות הספרים במחיר מסובסד:

אצל חנות הספרים של ר' פנחס ראובן הי"ו

ברחוב השומר 74 בני ברק

או אצל "מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

פְּרִיעַת וְאַתָּה תִּצְוֶה

וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. וְאַתָּה הִקְרַב
 אֵלַיךְ אֶת אֶהֱרֹן אֶחֱיֶיךָ וְגו' (שמות כז). אָמַר
 רַבִּי חֵיִיב, מַה שׁוֹנָה כָּאן מִכָּל מְקוֹם, שְׁפָתוֹב
 וְאַתָּה הִקְרַב אֵלַיךְ, וְאַתָּה תִּדְבֹר אֵל כָּל חֲכָמֵי
 לֵב, וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, (שמות ל) וְאַתָּה
 קַח לְךָ בְּשָׂמִים רֵאשׁ מֶרְדּוֹר? אֵלֶּךָ הַכֹּל בְּסוֹד
 עֲלִיּוֹן הוּא, לְכֹלל הַשְּׂכִינָה עִמּוֹ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִזּוֹר עֲלִיּוֹן וְאִזּוֹר תַּחְתּוֹן כְּלוּלִים
 בְּאַחַד, נִקְרָאִים וְאַתָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (נחמיה
 ט) וְאַתָּה מִתְּחִיָּה אֶת כָּלָם. וְעַל כֵּן לֹא כָּתוּב
 וְהִקְרַבְתָּ אֶת אֶהֱרֹן אֶחֱיֶיךָ. וְצוֹיֵת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
 וְדַבַּרְתָּ אֵל כָּל חֲכָמֵי לֵב. מִשּׁוֹם שֶׁבּוֹמֵן הֵהוּא
 מְאִירָה הַשָּׂמֶשׁ בְּיָרְחָה, וּמִשְׁתַּתֵּף הַכֹּל בְּאַחַד,
 לְשָׂרוֹת עַל אֲמִנוֹת מַעֲשֵׂה הַמְּשֻׁכָּן. אָמַר רַבִּי
 אֵלְעָזָר, מִכָּאן (שמות לו) אֲשֶׁר נָתַן ה' חֲכָמָה וְתַבּוּנָה
 בְּהֵמָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, מִכָּאן, וְאַתָּה תִּדְבֵר אֵל כָּל
 חֲכָמֵי לֵב אֲשֶׁר מִלְּאֲתֵינוּ רוּחַ חֲכָמָה. אֲשֶׁר
 מִלְּאֲתֵים צָרִיךְ לוֹמַר! אֵלֶּא אֲשֶׁר מִלְּאֲתֵינוּ - לְלֵב
 הַהוּא מִלְּאֲתֵינוּ רוּחַ חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה יא)
 וַנְּחַה עֲלֵינוּ רוּחַ ה' רוּחַ חֲכָמָה וְגו'. וְעַל זֶה צָרִיךְ
 אֲשֶׁר מִלְּאֲתֵינוּ רוּחַ חֲכָמָה, שְׁשׁוֹרָה הַשְּׁמַשׁ בַּיָּרֵחַ
 בְּשָׁלְמוֹת שֶׁל הַכֵּל, וְעַל כֵּן נִרְשְׁמוּ הַכֵּל בְּכָל
 מְקוֹם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כֵּן, אֵלֶּוּ וְאַתָּה
 וְאַתָּה, אֵיךְ מִתְיַשְׁבִּים בְּפָסוּקִים?

אָמַר לוֹ, בְּכֹל מִתְיַשְׁבִּים הֵם. וְאַתָּה הִקְרַב אֵלֶיךָ
 - לְיַחַד עִמּוֹ וּלְקַרְבֵּי אֶצְלוֹ סוּד הַשֵּׁם
 הַקְדוֹשׁ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ. וְאַתָּה תִּדְבֵר אֵל כָּל חֲכָמֵי
 לֵב - לְפִי שֶׁכֻּלָּם לֹא בָּאוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה עַד
 שְׁרוּחַ הַקֹּדֶשׁ מְדַבֶּרֶת בְּתוֹכָם וְלוֹחֶשֶׁת לָהֶם
 בְּלַחֵשׁ, וְאֵז עוֹשִׂים עֲבוֹדָתָם. וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל - רוּחַ הַקֹּדֶשׁ מְצַוֶּה עֲלֵיהֶם וּמְאִירָה
 עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה בְּרָצוֹן שְׁלֵם. וְאַתָּה קַח לְךָ
 - כְּמוֹ שֶׁפִּרְשָׁנוּ, (שְׁכָנִיב) וְאַתָּה הִקְרַב אֵלֶיךָ. וְאַלֶּה

בְּלֶם כָּאֵן בְּמַעֲשֵׂה שָׁל הַמִּשְׁכָּן. שְׁחַבֵּל נַעֲשֶׂה
בְּסוּד זֶה.

פָּתַח רַבִּי שְׂמֵעוֹן וְאָמַר, (תהלים כב) וְאַתָּה ה' אֵל
תִּרְחַק אֵילוֹתַי לְעֶזְרָתִי חוֹשֶׁה. וְאַתָּה ה' -
הַכֹּל אַחֲד. אֵל תִּרְחַק - לְהִתְרַחַק מֵאַתָּנוּ לְהִיּוֹת
עוֹלָה הָאֹר הָעֲלִיּוֹן מְלֻמָּטָה. שְׁתִּירִי כְּאִשֶׁר
מִתְעַלָּה הָאֹר הָעֲלִיּוֹן מְלֻמָּטָה, אֲזִי נַחֲשָׁךְ כֹּל
הָאֹר וְלֹא נִמְצָא כֹּלל בְּעוֹלָם.

וְעַל זֶה נִתְּרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בַּיָּמֵי יְרֻמִּיהוּ. וְאַף
עַל גַּב שְׂנֵבְנָה לְבִסוּף, לֹא תוֹר הָאֹר
לְמִקוֹמוֹ כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ. וְעַל סוּד זֶה שֵׁם הַנְּבִיא
הַהוּא שְׁהַתְּנִבָא עַל כֶּךָ - יְרֻמִּיהוּ. הָעֲלִים שָׁל
הָאֹר הָעֲלִיּוֹן, שְׁעֵלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה וְלֹא תוֹר
לְהָאִיר לְבִסוּף כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ. יְרֻמִּיהוּ - הַתְּעַלָּה
וְלֹא תוֹר לְמִקוֹמוֹ, וְנִתְּרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְנִחְשָׁכוּ
הַמְּאֹרוֹת.

אַבֵּל יִשְׁעִיהוּ, הַשֵּׁם גּוֹרֵם הַיְשׁוּעָה, וְלִתְחִיּוֹר
הָאֹר הָעֲלִיּוֹן לְמִקוֹמוֹ (יִשְׁעִיהוּ, לְהָאִיר הָאֹר הָעֲלִיּוֹן)

וְלַעֲשׂוֹת יְשׁוּעָה) וְלִבְנוֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְכָל הַטּוֹבוֹת
 וְכָל הָאֲוֵרוֹת יִחֲזְרוּ כְּבָרָאשׁוּנָה. וְעַל זֶה שְׁמוֹתֵם
 שָׁל שְׁנֵי הַנְּבִיאִים הָאֵלֹו עוֹמְדִים זֶה לְעַמַּת זֶה,
 בְּסִפְתַּת הַשֵּׁם שְׁגוֹרֵם, וְצָרוּף הָאוֹתִיּוֹת זֹו כְּזוֹ
 גּוֹרְמוֹת מַעֲשֵׂה, הֵן לְטוֹב וְהֵן לְרָע. וְעַל סוּד זֶה
 צָרוּף הָאוֹתִיּוֹת שָׁל הַשְּׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְכֵן
 הָאוֹתִיּוֹת בְּעֶצְמָן גּוֹרְמוֹת לְהִרְאוֹת סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים
 בְּדִגְמַת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, שֶׁהָאוֹתִיּוֹת בְּעֶצְמָן גּוֹרְמוֹת
 סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים קְדוּשִׁים לְהִרְאוֹת בָּהֶם.

סוּד הִרְאֵשׁוֹן - יו"ד, נְקֻדָּה רֵאשׁוּנָה (דף קפ ע"א)
 שְׁעוֹמְדַת עַל תְּשׁוּעָה עֲמוּדִים הַמַּעֲמִידִים
 אוֹתָהּ. וְהֵם עוֹמְדִים לְאַרְבַּעַת צְדִדֵי הָעוֹלָם, כְּמוֹ
 שֶׁתְּסוּף שָׁל הַמַּחֲשָׁבָה, נְקֻדָּה אַחֲרוֹנָה, עוֹמְדַת
 לְאַרְבַּעַת צְדִדֵי הָעוֹלָם. חוּץ מִזֶּה שְׁנֵה זָכָר, וְזוּהִי
 נְקֻדָּה.

זוֹ עוֹמְדַת בְּלִי גּוֹף, וְכֵאֲשֶׁר עוֹמְדַת בְּלְבוּשִׁים
 שְׁמַתְלִבְשֵׁת בָּהֶם, הִיא עוֹמְדַת עַל תְּשׁוּעָה
 עֲמוּדִים, בְּסוּד שָׁל הָאוֹת ם בְּלִי עֲגוּל. וְאַף עַל

גב שאות ס' היא בעגול ועומדת בעגול, אבל
 בסוד של אותיות החקוקות תוך נקודות של
 אורות של מעלה, הם ברבוע, ושל מטה הוא
 בעגול.

זה הרבוע הוא עומד בשעור של תשע נקודות,
 שלש שלש לכל צד. והם בשעור של חשבון
 שמונה נקודות, והם תשע. ואלו הם שעומדים
 מסוד של תנר ברבוע בתשעה עמודים לאות
 יו"ד, נקדה אחת. ואלו התשעה הם שמונה בסוד
 של אות ס ברבוע, כמו זה: (ציור למעלה) שלש שלש
 לכל צד, וזהו סוד האות יו"ד, נקדה אחת. ואף
 אף גב שהיא נקדה אחת, הצורה שלה - ראש
 למעלה, וקוץ למטה. והשעור שלה שלש נקודות
 בדגמא זו: ועל פני התפשוטה לארבעה צדדים,
 שלש שלש לכל צד, היא תשע והיא שמונה.
 ואלו הם העמודים שיוצאים מסוד תנר להיות
 עמודים לאות יו"ד, ואלו נקראים מרכבה שלה.
 ולא עומדים בשם, רק בסוד תשע נקודות של
 התורה.

וּבַסּוּד שֶׁל סִפְרוֹ שֶׁל אָדָם נִחְלָקוּ אֵלֹהֵי הַתַּשְׁע
 שֶׁהֵן שְׂמוֹנָה, בְּצִרוּף הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
 הַקְּדוּשׁ, בְּדִי לְצִרְף אוֹתָן וּלְיַחַד אוֹתָן בְּכָל אֵלֹהֵי
 הַצּוּרוֹת כַּאֲשֶׁר נוֹסְעוֹת אֵלֹהֵי הַשְּׂמוֹנָה שֶׁהֵן תַּשְׁע,
 מְאִירוֹת כָּאוֹר שֶׁל אוֹת ם סְתוּמָה בְּרַבּוּעַ, וּמוֹצִיא
 אוֹרוֹת שְׂמוֹנָה (שְׂמוֹנָה נִרְאִים) נִרְאִים וְאוֹתִיּוֹת תַּשְׁע.
 וּמִתְחַלְּקוֹת לְמִטָּה לְהַנְהִיג אֶת כָּל הַמְּשָׁכָן.

וְאֵלֹהֵי הֵם צִרוּף שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ בְּסוּד שֶׁל
 שִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת מְחַקְּקוֹת שְׂיוּצָאוֹת
 מִסּוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ צוּרוֹת, יְמִין וּשְׂמָאל וְאַמְצַע, וְהַכֹּל
 מִסּוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ נְקוּדוֹת (צִיּוּר לַמַּעֲלָה). שְׁעוֹר שֶׁל אוֹת
 יו"ד, שֶׁהִיא לְאַרְבַּע צְדָדִים, וְהֵן שְׂמוֹנָה נְקוּדוֹת,
 וְהֵם תַּשְׁע נְקוּדוֹת, וְהֵם שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה נְקוּדוֹת
 עֲלִיוֹנוֹת, שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ לְכָל צֶדֶד וְצֶדֶד, וּמִכָּאֵן יוֹרְדוֹת
 לְמִטָּה בְּשְׁתַּיִם עֲשָׂרָה לְשִׁשָּׁה קְצוּוֹת. וְכַאֲשֶׁר
 נִחְקְקוֹת שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה אֵלֹהֵי בְּשִׁשׁ קְצוּוֹת, הֵם
 שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם שְׂמוֹת, סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ שֶׁל
 שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם שְׂמֵים הַזֶּה הַקְּדוּשׁ.

וְהַכֵּל הוּא עוֹלָה בְּרִצּוֹן, שְׁסַמְךָ הַמַּחֲשָׁבָה בְּאֵלֹו
שְׁסוּמָכִים אֶת הָאוֹת יו"ד, וְעַל זֶה
הָאוֹתִיּוֹת בְּצִרוּפֵיהֶן - שָׁלֵשׁ שָׁלֵשׁ בְּכָל צִרוּף
שָׁלוּ, בְּשִׁבִיל לְעֹלוֹת בְּרִצּוֹן שֶׁל הָאוֹת י' שֶׁל שָׁלֵשׁ
נְקוּדוֹת, כְּמוֹ שְׁאַמְרָנוּ, וְעַל זֶה לֹא עוֹלָה בְּעֲלִיַּת
הַצִּרוּף אֲלָא מֵעַקֵּר וְשֶׁרֵשׁ שֶׁל סוּד שֶׁל אֵלֹו
הַסּוּמָכִים שְׁסוּמָכִים לְאוֹת י', סוּד שֶׁל אוֹת ם
בְּרַבּוּעַ, תִּשְׁעַ נְקוּדוֹת, שְׁמוֹנֶה נְקוּדוֹת, י"ב נְקוּדוֹת,
שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם נְקוּדוֹת. נִמְצָא שְׁכָל סוּד שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְדוּשׁ נִמְצָא בְּאוֹת י', וְהַכֵּל סוּד אֶחָד וְעוֹמֵד
בְּסוּד הַיָּר, כְּמוֹ שְׁאַמְרָנוּ, לַעֲשׂוֹת סֶמֶךְ לְכָל אוֹת
וְאוֹת. וְאֵלֹו תַעֲמוּדִים הֵם מְרַכְּבָה שְׁלָהֶם, שֶׁל כָּל
אוֹת וְאוֹת, כְּמוֹ שְׁאַמְרָנוּ.

הַסּוּד הַשֵּׁנִי - אוֹת תְּמִישִׁית שְׁעוֹמֶדֶת עַל תְּמִשָּׁה
עֲמוּדִים שְׁסוּמָכִים אוֹתָהּ, שְׁיִוְצָאִים מִסּוּד
הַיָּר, כַּאֲשֶׁר נֶאֱסָף לְעֹלוֹת לְמַעְלָה מִסּוּד הַמְּדָה.
אוֹת זוֹ נִקְרָאת הַיִּכָּל הַקְדוּשׁ, וּבְתוֹכָהּ תִּנְקַדָּה
שְׁאַמְרָנוּ. וְהַכֵּל הוּא בְּסוּד שְׁאַמְרָנוּ שֶׁל אוֹת ם

בְּרַבּוּעַ. אֲבָל כָּאֵן לֹא נִרְשָׁמַת, רַק אֹת ה',
וְהַמְרַכָּבָה שְׁלָה חֲמִשָּׁה עֲמוּדִים שְׂאֲמַרְנוּ.

וּכְאֲשֶׁר מִכָּה אֹר הַיָּר בָּאוֹת י', מְאִירָה,
וּמַהֲהַפָּאָה הִיא נַעֲשׂוּ אֹתָם תַּשְׁעָה
עֲמוּדִים שְׂאֲמַרְנוּ. וּמִתּוֹךְ הָאֹר שְׂמֵאִיר אֹת י',
נִתְפָּשְׁטוּ הַשְּׁלֵשׁ נִקְדוֹת שֶׁל י'. שְׁתֵּים לְמַעְלָה,
שֶׁהֵן הָרֵאשׁ, וְאַחַד לְמַטָּה, שֶׁהוּא קוֹץ הִי, כְּמוֹ
זֶה שְׂאֲמַרְנוּ. כְּאֲשֶׁר הִתְפָּשְׁטוּ שְׁתֵּים, נַעֲשׂוּ
שְׁלֵשׁ. אַחַת נַעֲשְׂתָה שְׁתֵּים. וְנִתְפָּשְׁטוּ וְנַעֲשְׂתָה
הֵיכָל אַחַד. זֶה הֵיכָל, לְאַחַר שֶׁנַּעֲשְׂתָה הֵיכָל
לְנִקְדָּה אַחַת רֵאשׁוֹנָה, ^(דף קפ ע"ב) נַעֲשְׂתָה נְנוּז וּמִסְתָּר
סוּד שֶׁל אֹת זוּ, וְעוֹמְדָת עַל חֲמִשׁ אַחֲרוֹת.

אַרְבַּע נְנוּזוֹת הֵן בְּנִקְדָּה אַחַת שְׂעוֹמְדָת בְּתוֹךְ
בְּאֲמִצֵּעַ, וְהֵן חֲמִשׁ, וְהִיא אֹת ה'. כְּמוֹ
שְׂאוֹת ה' שְׁלֵמָטָה עוֹמְדָת עַל אַרְבַּע, וְהִיא נִקְוּדָה
עַל אַרְבַּע וְעוֹמְדָת בְּתוֹךְ הָאֲמִצֵּעַ, כְּמוֹ בֵּן הוּא
כָּאֵן. וּמַה שְׂעוֹמְדָת עַל חֲמִשָּׁה עֲמוּדִים, כִּף הוּא

וַדַּאי, לְפִי שֵׁנוּ תִּנְקְדָה הָעֲלִיזָה הִיא עַל שְׁתֵּי
בְּחִינּוֹת - אַחַת בְּעֶצְמָהּ, וְאַחַת בְּהַעֲלָם.

וּבַסֵּפֶר הַסּוּדוֹת שֶׁל חֲנוּךְ, אוֹת ה' וַדַּאי עוֹמְדָת
עַל חֲמִשָּׁה עַמּוּדִים שְׂיוּצָאִים מִתּוֹךְ הַגֵּר,
וְאִזּוּ מוֹצִיא חֲמִשָּׁה עַמּוּדִים אַחֲרֵיהֶם, וְנִמְצְאָת אוֹת
ה' הִזוּ בְּסוּד הָעֲשָׂרָה. וְכֹאֲשֶׁר נִפְרְדָת, עוֹמְדָת
אוֹת ה' הִזוּ עַל עַמּוּדִים, וְאֵלּוּ הֵן י"ג מִדּוֹת
הַרְחָמִים בְּדַרְגָּה אַחַת שְׁנוֹסֶפֶת עֲלֵיהֶן.

וְאֵלּוּ הֵם י"ב שְׁנוּמְצָאִים בְּשֵׁשׁ. לְפַעְמִים הֵם
אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם, לְפַעְמִים שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם
הֵן, אֲבָל יוֹרְדוֹת לְמַטָּה. וְכֹאֵן נִפְרְדִים שְׁבִילִים
לְכָל צַד, וְהֵם שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם, נִשְׁאָר אַרְבָּעִים.
וּשְׁתֵּי אֲזַנִּים יָמִין וּשְׂמָאל - תְּרֵי אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם.
אֵלּוּ אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת עֲלִיזוֹת, שֶׁהֵן
אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה.

לְפִי שֵׁשׁ אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת, וַיֵּשׂ אוֹתִיּוֹת קְטַנּוֹת.
אוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת הֵן לְמַעְלָה, אוֹתִיּוֹת קְטַנּוֹת
לְמַטָּה, וְהַכֹּל לְמַטָּה בְּדַגְמַת לְמַעְלָה. לְפִי שֵׁשׁ

שְׁמוֹת קְדוֹשִׁים עֲלִיּוֹנִים שְׁקִימִים בְּרִצּוֹן הַרוּחַ
וְהַלֵּב וּבְלִי רַבּוֹר כָּלֵל.

וַיֵּשׁ שְׁמוֹת קְדוֹשִׁים תַּחְתּוֹנִים שְׁעוֹמְדִים בְּרַבּוֹר
וּבְהַמְשָׁכַת הַמְחֻשְׁבָּה וְהַרְצוֹן עֲלֵיהֶם. וַיֵּשׁ
שְׁמוֹת אַחֲרִים לְמִטָּה, שֶׁהֵם מֵהַצַּד הַהוּא הָאֲחֵר,
שֶׁהוּא מֵהַצַּד הַטָּמֵא, וְאֵלֶּה לֹא בְּקִימִים אֵלֶּא
בְּרִצּוֹן שֶׁל מַעֲשֵׂה לְמִטָּה, לְהַעֲלוֹת רִצּוֹן שֶׁל
הַמַּעֲשֵׂה הַהוּא שֶׁלְּמִטָּה אֵלָיו. לְפִי שֶׁהַצַּד הַהוּא
הָאֲחֵר אֵינּוּ, אֵלֶּא בְּמַעֲשִׂים שֶׁל זֶה הָעוֹלָם
לְהַטָּמֵא בָּהֶם, כְּמוֹ כַּלְעָם וְאוֹתָם בְּנֵי קָדֶם, וְכָל
אוֹתָם שְׁמֵתֵעֶסְקִים בְּאוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר.

וְאֵלֶּה לֹא עוֹמְדִים בְּאוֹתֵיזוֹת רְשׁוּמוֹת מִן שְׁתֵּי
וְעֲשָׂרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, חוּץ מִשְׁתֵּי, וְהֵן
אוֹת ח' וְאוֹת ק', וְסוּמְכִים לָהֶם בְּסִמְכוֹת
אוֹתֵיזוֹת שֶׁל שְׁקָר. אֲבָל אֵלּוּ הֵן נוֹדְעוֹת אֲצֵלָן
יֹתֵר. וְעַל זֶה בְּתַהֲלָה לְדוֹד, בְּכָלֶם כְּתוּב אוֹת
ו' בְּכָל אוֹת וְאוֹת, חוּץ מֵאֵלּוּ הַשְּׁתֵּי שֶׁלֹּא

בְּתוֹכָהּ אֹת ו', שְׁתֵּרֵי אֹת ו' הִיא שְׁמוֹ שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וּבְשִׁבִיל זֶה אֵלוֹ הָאֲרָבָעִים וּשְׁתֵּים אֹתִיּוֹת
שֶׁהָעוֹלָם הָיָה נִבְרָא בָּהֶן, נִמְצְאָ שְׁאֹת
ה' הָעֲלִיּוֹנָה הַזֹּאת לְהַעֲלוֹת לְתִשְׁעִים וּשְׁתֵּים.
תִּשְׁעִים יָם חוּץ מִשְׁתֵּי אֲזֻזִים יָמִין וּשְׂמָאל. וְסוּד
זֶה (וְסִימְנָה) - (בְּרֵאשִׁית יז) וְאִם שָׁרָה הִבֵּת תִּשְׁעִים
שָׁנָה תֵּלֵד. אֲכָל הוּא בְּחֻשְׁבוֹן תִּשְׁעִים וּשְׁתֵּים.
וּכְאֲשֶׁר נֹסֶפֶת בְּרֵנָה שֶׁל סוּד הַבְּרִית, שֶׁהוּא
רְקִיעַ שְׁמִינִי, וְעוֹמֵד לְשִׁמוֹנָה יָמִים, הָרִי מֵאָה.
וְאֵלֶּה וְדֹאֵי מֵאָה בְּרֵכּוֹת בְּכָל יוֹם שֶׁצְּרִיכָה בְּנִסְת
יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַשֵּׁט בָּהֶן. וְהַכֹּל בְּסוּד אֹת ה'.

אֹת ה' זו הִיא צִיּוּר שְׁלָה בְּשְׁתֵּי אֹתִיּוֹת נ',
סוּד שֶׁל מֵאָה, וְהֵם חֲמֵשָׁה עֲמוּדִים
וּמְרֻכְבוֹת הַיּוֹצְאִים מִתּוֹךְ הַיָּר, וְהֵם חֲמֵשָׁה
אַחֲרִים שִׁיּוֹצְאִים מִמֶּנָּה. וְעַל זֶה צִיּוּרָה כְּמוֹ זֶה:
ז-ז. שְׁתֵּי נוּנִין, וּנְקֻדָּה שְׁעוֹמֶדֶת בְּאַמְצַע. וְעַל זֶה
אֹת ו' עוֹמֶדֶת בֵּינֵיהֶן תְּמִיד, כְּמוֹ זֶה נוּן, לְפִי

שְׁכָאן הוּא מְקוּמָה לְהַתְקַשֵּׁט, וְאִף עַל גַּב
שְׁסוּדוֹת אֲחֵרִים הֵם בְּסוּד אֹת ה', אֲבָל זֶה הוּא
בְּסוּדוֹת סְפָרוֹ שֶׁל חֲנוּף, וְכִי הוּא בְּאֵמֶת.

וְכֹאֲשֶׁר נִתְקַנְתָּ בְּאֵלֹי הַחַמְשִׁים לְבָדֶם, הִיא
נִקְדָּה אַחַת שְׁעוֹמֶדֶת בְּסוּד הָאֹת נ',
כְּמוֹ זֶה נ' - נו"ן. וְנִקְדָּה אַחַת בְּאֵמֶצֶע שְׁהִיא
שׁוֹלְטַת עֲלֵיהֶם, וְהַכֹּל בְּסוּד אֶחָד. אֲשֶׁרִי הֵם
שְׂיֹדְעִים דְּרָכֵי הַתּוֹרָה לְלַקֵּת בְּדַרְכֵים אֱמֶתִיּוֹת.
אֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא.

סוּד שְׁלִישִׁי - אֹת ו'. אֹת זֶה צִיּוּר שֶׁל סוּד
אָדָם, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרְנוּ. וְהִרִי בְּאֵרְנוּ שְׁאֹת זֶה
עוֹמֶדֶת עַל י"ב מְרַכְבּוֹת, וְכֹאֲשֶׁר נִפְרָדוֹת, הֵן
אַרְבַּע וְעֶשְׂרִים מְרַכְבּוֹת שְׁכֹלּוֹת בְּאֹת הַזֶּה,
הַתְּפִשְׁטוֹת דְּמוֹת שֶׁל אָדָם, כְּנֶגֶד זְרוּעוֹת וִירְכֵים
וְגוֹף, (דף קפא ע"א) אֵיבָרִים שֶׁלָּהֶם אֲרַבְּעָה וְעֶשְׂרִים הֵם
שֶׁל זְרוּעוֹת וִירְכֵים וְגוֹף, הִרִי לְמִדְנוּ, אֲבָל כָּלֵם
סְתוּמִים בְּגוֹף, וְהַגּוֹף עוֹמֵד בְּכֹל הָאֲרַבְּעָה

וְעֹשְׂרִים, וְכָל הַמְרַכְּבוֹת כְּלוּלוֹת בְּגוֹף זֶה, וּמִשּׁוֹם שְׂכָלוֹלוֹת כֵּלָן בּוֹ, עוֹמְדָת ו' בְּהַתְּפַשְׁטוֹת אַחַת.

גוֹף אֶחָד כָּלוּל בְּאַרְבַּע וְעֹשְׂרִים מְרַכְּבוֹת, וְאַלֶּה הֵן: הָרֹאשׁ בְּיַשׁ, הַגּוֹף בְּשִׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה. וְאַף

עַל גַּב שְׂכָל הַמְרַכְּבוֹת הֵן (י') (י"ח) שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לְכָל צַד - בְּכָל עוֹמֵד הַגּוֹף. אֲבָל עֹשְׂרִים וְאַרְבַּע

הֵן יַשׁ שֶׁל הָרֹאשׁ, שֵׁהֶם אֵיבָרִים לְהַעֲלוֹת לְרֹאשׁ. שִׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה חֲלִיּוֹת שִׁמְעָמִידוֹת אֶת הָרֹאשׁ,

וְעֹמֵדָת הַגּוֹף עֲלֶיהֶן.

וְכֻלָּם הֵם הַתְּפַשְׁטוֹת אַחַת בְּרֹאשׁ וּבְגוֹף, וְאַלֶּה הַיַּשְׁוִים כֻּלָּם כּוֹלֵל אוֹתָם שֶׁהוּא סוּד שֶׁל

יַשׁ. וְעַל זֶה שְׁעוֹר שֶׁל הָאוֹת ו' - הָרֹאשׁ שְׁעוֹרוֹ בְּיַשׁ נִקְדוֹת מִיַּשׁ, הַגּוֹף בְּשִׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה. כְּעֵין

זֶה כָּל אֵלֶּה הַסּוּדוֹת מִתְּפַרְשִׁים, לְכָלֵל אוֹתָם בְּגוֹף, לְפִי שֶׁהוֹדוּעוֹת וְהִירְכִיִם כֻּלָּם בְּהַעֲלֵם, וְעַל

זֶה כֻּלָּם נִכְלָלִים בְּסוּד הָאוֹת ו' וְצִיּוֹר שְׂלָה.

וְכֹאֲשֶׁר שְׁלֵמוֹת שֶׁל אוֹת זוֹ נִרְאִית, אִזּוֹ כָּל הַצְּדָדִים הָרְעִים נִסְתָּמִים, וְנִפְרָדִים

מִהֲלַבְנָה וְלֹא מִכִּסִּים, לְפִי שֶׁהִיא בּוֹקֶעֶת כָּל
 חֲלוֹנוֹת שֶׁל הָרְקִיעִים וּמְאִירָה לָהּ, וְלֹא יִכּוֹל
 הַמְקַטְרֵג לְהִרְעֵ בָּלָל. וּכְאֲשֶׁר זֶה מִסְתַּלֵּק, אִזּוֹ
 עוֹלָה וּמִסְטִין וּמִפְתָּה, וְיִכּוֹל לְקַטְרֵג עַל כָּל פְּנֵי
 הָעוֹלָם, לְפִי שֶׁהוּא מְלֵךְ זָקֵן וְכֹסִיל, וְהָרִי בְּאֲרָנוֹ.
 אֹת ו' הִיא אֹזֶר שֶׁמְאִיר לְלַבְנָה, וְאֵף עַל גַּב
 שְׂאֵזוֹת רַבִּים נִכְלָלִים בּוֹ, אֹזֶר שֶׁמְאִיר
 לְשִׁכְנֵה הוּא אֶחָד פְּשׁוּט לְמִלֵּאת אֹתָהּ. וְהוּא
 סוֹד הָאֵלֶּף, רָשׁוּם בְּכָל אֵלוֹ הַסּוֹדוֹת. וּכְאֲשֶׁר
 מְאִיר לְשִׁכְנֵה, בְּסוֹד אֹת ו' מְאִיר לָהּ.

וּבְסִפְרוֹ שֶׁל אָדָם הִרְאֵשׁוֹן, בְּצִיּוֹר הָאוֹתִיּוֹת אֹת
 ו' נִקְדָּה אַחַת לְמַעְלָה, וְחֲמִשׁ נִקְדּוֹת
 שְׁלֻמְטָה, וְכֵן שְׁעוֹר שְׁלָה בְּעֵין זֶה - ו', וְכָל נִקְדָּה
 עוֹמֶדֶת בְּסוֹד עֵשֶׁר, לְפִי שֶׁאֵין לָהּ נִקְדָּה שְׁלֵא
 נִשְׁלֶמֶת לְעֵשֶׁר, שְׁכָל נִקְדָּה יֵשׁ בָּהּ תִּשְׁעָה עֲמוּדִים
 מְרַכְּבוֹת, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה מְשֻׁלְּמָה לְעֵשֶׁר. נִקְדָּה
 יְמִנִית תִּשְׁעָה עֲמוּדִים, וּמְרַכְּבוֹת יֵשׁ לָהּ, וְהִיא
 עֲשָׂרָה. וְכֵן לְשִׁמְאֵל, וְכֵן לְכָל הַצְּדָדִים. וְעַל זֶה

כָּל נְקֻדֹת אֱלֹהֵי, כָּל אַחַת וְאַחַת כְּלוּלָהּ מִעֲשֶׂה, היא ומְרַכְבּוֹתֶיהָ. וְכֻלָּם כְּלוּלִים בְּהַתְּפִשְׁטוֹת הַהֵיא שֶׁל הָאוֹת ו', וְעַל כֵּן הַכֹּל הוּא בְּצִיּוֹר בְּסוֹד הָאוֹת ו'.

וְכֵאֲשֶׁר נִכְנַם הַשָּׁמַשׁ בַּלְבָּנָה, (הַלְבָּנָה) יוֹצֵאת מֵאוֹת ו' הוּזוּ הַתְּפִשְׁטוֹת אַחַת סוֹד הַבְּרִית, בְּעֵינֵי אוֹת ג', וְזֶהוּ לְהַכְנִים בְּנִקְבָּה. וְכֵאֲשֶׁר נִכְלָל הַכֹּל בְּהַתְּפִשְׁטוֹת זוֹ שֶׁל אוֹת ו', אִזְ עוֹמֵד לְשִׁמְשׁ בְּנִקְבָּה. וְסוֹד זֶה שְׂכַת־טוֹב, וְאַתָּה הַקָּרֵב אֵלַיךְ אֶת אֶחָד אֶחֶיךָ. אֶת - לְכֹל הַזְרוּעוֹת בְּנוֹף. וְאֶת בְּנֵי אֶתוֹ - אֵלֶּה כָּל אֱלֹהֵי הַמְּרַכְבּוֹת וְעוֹמְדִים שָׁלוֹ. זְרוּעַ שְׂמַאל אֵצֶל, שְׂכַת־טוֹב (במדבר ג) קח אֶת הַלְוִיִּם, שְׂתַמְצֵא אוֹת ו' שְׂכוּלָלֶת הַכֹּל בְּהַתְּפִשְׁטוֹת אַחַת לְהִיּוֹת אֶחָד.

וְעַל זֶה נִמְצָא הַיְחוּד בְּזֶה, יְמִין וְשְׂמַאל וְאִמְצַע. הַכֹּל הוּא כְּאֶחָד. וְעַל זֶה נַעֲשִׂית הַתְּפִשְׁטוֹת אַחַת, וְנִקְרָא אֶחָד, וְלֹא תִמְצָא חוּץ מִהַתְּפִשְׁטוֹת אַחַת בְּלִבָּד. וְזֶהוּ אֶחָד.

אות ה' אחרונה נעשית גוף אחד ב'זו הנקדה
האמצעית. ונכנסת בה אות ו', ונמצאת
אות ו' בין שתי נקודות, אחת למעלה ואחת
למטה. ואז מתאחד העולם העליון בעולם
התחתון, והוא אחד. ובארנוה. בא רבי אלעזר
ורבי אבא ונשקו ידיו. בכה רבי אבא ואמר, אוי
לעולם באשר יאסף השמש ויחשך העולם.

אמר רבי אלעזר, הירכים שלמטה בסוד אות
ו', מנין לנו שנכללו באות זו? אמר לו,
שפתוב (מלאכי ג) וברו תורת משה עבדי, ולא
כתוב נביאי, להראות שהכל נכלל בסוד אות ו'.
ואות ו' נקראת אחר, והיא אחת לבדה
והתפשטות אחת, והרי נתבאר.

ואתה הקרב אליך וגו' (שמות כח). אמר רבי
שמעון, לא שמש משה (השמש) (שהוא שמש)
בלבנה עד שנכלל בכל הצדדים בסוד אות ו',
כמו שבארנו. בא וראה מה פתוב, מתוך פני
ישראל לכתנו לי. לכהן לי לא נאמר, אלא

לְבַהֲנוּ לִי, לְשִׁמוּשׁ שְׁלוֹ, לְשִׁמוּשׁ שֶׁל אֹת זֶה,
 לְשִׁמוּשׁ שְׁלוֹ וְדָאִי. זֶה אֹת ה', לְהַעֲלוֹת וּלְשִׁמֵּשׁ
 ו' בַּה', לְהִיּוֹת הַכֹּל אַחַד. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
 שְׁנִכְנְסוּ וַיֵּצְאוּ וַיִּוְדְעוּ בְּסוּד הַדְּרָכִים שֶׁל

(דף קפא ע"ב)

הַתּוֹרָה לְלַבֵּת בְּדֶרֶךְ אֱמֶת.

מֵתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לָמָּה מֵתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל? אֵלֶּא
 הַכֹּל לֹא נִקְרָא לְהִיּוֹת אַחַד כְּמוֹ שְׁצַרִּיהַ,
 אֵלֶּא מֵתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁחֵרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיָמִים
 לְמַטָּה, לְפִתְחֵי דְרָכִים וּלְהַאִיר שְׁבִילִים וּלְהַדְלִיק
 נֵרוֹת, וּלְקַרֵּב הַכֹּל מִמַּטָּה לְמַעְלָה לְהִיּוֹת הַכֹּל
 אַחַד, וּמִפְּנֵי כֶּךָ כְּתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הִדְבַקְתֶּם בַּה'
 וְגו'.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַכֹּל הוּא קְרוּב לְמִי שֶׁיִּוְדַע
 לִיַּחַד תִּיחֻוד וּלְעַבֵּד לְאֲדוֹנּוֹ, שְׁחֵרֵי בְּזִמְנֵי
 שְׁנִמְצָא קָרְבָן כְּמוֹ שְׁצַרִּיהַ, אִזּוֹ מֵתִקְרַב הַכֹּל
 בְּאַחַד, (הַדְּרָגוֹת בְּלֹן בְּאַחַת) וְהֵאָרֶת הַפָּנִים נִמְצָאֵת
 בְּעוֹלָם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְנִכְנָע וְנִסְתָּר הַצַּד הָאֲחֵר,
 וְשׁוֹלֵט הַצַּד שֶׁל הַקְּדוּשָׁה בְּאוֹר וְשִׁמְחָה. וְכֹאֲשֶׁר

הַקָּרְבָּן לֹא נִמְצָא כְּמוֹ שְׁצַרְיָה, אִם שֶׁהִיחֹד לֹא
 הָיָה כְּמוֹ שְׁצַרְיָה, אִם הַפְּנִים עֲצוּבוֹת, וְאוֹר לֹא
 נִמְצָא, וּמִתְכַּסֶּה הַלְּבָנָה, וְשׁוֹלֵט הַצַּד הָאֲחֵר
 בְּעוֹלָם (שְׁלֹא נִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֲלֵא כַּפְּנֵי וְכוּ'), מִפְּנֵי שְׂאִיִּן מִי
 שְׂיֹדֵעַ לִיחַד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ כְּמוֹ שְׁצַרְיָה.

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, הַקָּדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא לֹא נִסָּה
 אֶת אֵיזֹב וְלֹא בָּא עִמּוֹ בְּנִסְיוֹן בְּנִסְיוֹן שֶׁל
 שָׂאֵר הַצַּדִּיקִים, שְׁחֵרֵי לֹא כָּתוּב בּוֹ וְהֶאֱלֹהִים
 נִסָּה אֶת אֵיזֹב, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּאַבְרָהָם (בראשית כג)
 וְהֶאֱלֹהִים נִסָּה אֶת אַבְרָהָם. שֶׁהוּא בְּיָדוֹ הַקָּרִיב
 אֶת פָּנָיו יְחִידוֹ אֱלֹוֵי. וְאֵיזֹב לֹא נָתַן לוֹ וְלֹא מָסַר
 לוֹ כְּלוּם, וְלֹא נֶאֱמַר לוֹ. אֲבָל נִמְסַר בְּיַד הַמְּקַטְרֵג
 בְּדִין שֶׁל הַקָּדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא עוֹרֵר אֶת
 הַמְּקַטְרֵג עָלָיו מֵה שֶׁהוּא לֹא רָצָה. שְׁחֵרֵי בְּכָל
 זְמַן בָּא הַמְּקַטְרֵג הַהוּא לְעוֹרֵר עַל בְּנֵי אָדָם, וְכֵאֵן
 הַקָּדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא עוֹרֵר אוֹתוֹ עָלָיו, שְׁכָתוּב
 (אֵיזֹב א) הַשְּׂמֶתָ לְבָדָּךְ עַל עַבְדֵי אֵיזֹב. אֲבָל סוּד
 עִמָּךְ הוּא.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית ד) וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא בֶן
 מִפְּרֵי הָאָדָמָה מִנְחָה לַה'. וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים,
 סוּד הוּא. מִקֵּץ יָמִים וְלֹא מִקֵּץ יָמִין. דָּחָה לְקֵץ
 הַיָּמִין, וְקָרַב לְקֵץ הַיָּמִים. וּכְבָר פִּרְשָׁנוּ, שְׁפָתוֹב
 (דניאל יב) וְאַתָּה לֵךְ לְקֵץ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְדַנְיָאֵל, וְאַתָּה לֵךְ לְקֵץ. אָמַר לוֹ, לְאַיִנָּה קֵץ?
 לְקֵץ הַיָּמִים אוֹ לְקֵץ הַיָּמִין? עַד שֶׁאָמַר לוֹ, לְקֵץ
 הַיָּמִין.

וְעַל זֶה פָּחַד דָּוִד, שְׁפָתוֹב (תהלים לט) הוֹדִיעֵנִי ה'
 קִצִּי. אוֹ לְקֵץ הַיָּמִים, אוֹ לְקֵץ הַיָּמִין. וְכֵן
 מַה פָּתוֹב? וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים, וְלֹא מִקֵּץ יָמִין. וּמִפְּנֵי
 כֵּן לֹא הִתְקַבַּל קִרְבָּנוּ, שְׁחָרֵי מִתְצַד הָאֲחֵר תִּהְיֶה
 הַכֹּל.

בֵּיא וְרֵאֵה מַה פָּתוֹב, (בראשית ד) וְהָכֵל הִבִּיא גַם
 הוּא. מַהוּ גַם הוּא? לְרַבּוֹת הַכֹּל זֶה בְּזוֹת.
 הַקְּרָבָן כֵּלֹו וְהַעֲקָר שְׁלוֹו תִּהְיֶה לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 וְנָתַן מִחֲלָקוֹ לְצַד הָאֲחֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּמִחֲלִבְיָהֶן.

וְכִינֹ, הָעֶקֶר עֲשֵׂה מִקֵּץ יָמִים, וְנָתַן חֵלֶק לְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְעַל זֶה נִדְרָהּ הוּא וְקָרְבָּנוּ.

בְּאֵיזוֹ מַה בְּתוֹב? (אִיּוֹב א) וְהִלְכוּ בְּנֵיו וְעָשׂוּ
מִשְׁתָּה וְגו'. וְכִתוּב וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יָמֵי
הַמִּשְׁתָּה. וְכִתוּב וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לְשִׁלְשֵׁת אַחֵיתֵיהֶם
לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם. שְׁוֵתוּ הָעֶקֶר לְצַד הָאֲחֵר.
וְאֲחֵר כֶּף הַקָּרִיב עוֹלוֹת, וְעוֹלָה הוּא זָכָר, וְלֹא
נִקְבָּה, וְעוֹלָה לְמַעְלָה, וְהַקָּרְבָּן לֹא הַקָּרִיב לְכֹלֵל
אוֹתוֹ כִּמוֹ שְׁצָרִיף.

וְכֵן רֵאָה, אִם הָיָה נוֹתֵן חֵלֶק לְכֹלֵם, הַמִּקְטֵרֵג
לֹא הָיָה יָכוֹל לוֹ לְבַסּוֹף. וְאִם תֹּאמַר, מִדּוּעַ
הִרְעֵ לּוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? אֵלֵּא, מִפְּנֵי שְׁגָרָם
לְבַסּוֹת הָאֹזֵר וְלְהַעֲלִימוֹ, וְהוּא לֹא הַקָּרִיב קָרְבָּן
אַחֵר לְזוּן בּוֹ אַחֲרִים, אֵלֵּא עוֹלָה, שְׁעוֹלָה לְמַעְלָה,
וְעַל זֶה בְּתוֹב, כִּכָּה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל הַיָּמִים. שְׁאֵלוֹ
הַצַּד הָאֲחֵר הָיָה נוֹזֵן בְּחֵלְקוֹ, הָיָה עוֹבֵר מֵעַל
הַמִּקְדָּשׁ וּמִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ, וְצַד הַקְדָּשָׁה הָיָה עוֹלָה
לְמַעְלָה לְמַעְלָה.

אֲכַל הוּא לֹא רָצָה שְׂיִהְנוּ אַחֲרֵים מִקְרָפְנוּ,
 וְהִסִּיר עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ. מִנֵּינ לָנוּ? שְׂכַתוֹב (א'יוב
 « וְסָר מֵרַע. וְעַל זֶה הִקְרִיב תָּמִיד עֹלָה, שְׂחֵרֵי
 עֹלָה לֹא נִהְנָה מִמֶּנָּה הַצַּד הָאֲחֵר לְעוֹלָם. וּמִפְּנֵי
 כֵּן, כָּל מִה שְׁנִטַּל לְבִסוּף, מִמֶּנּוּ נִטַּל. וְעַל זֶה
 אִיּוֹב נָרַם לְכַסּוֹת בְּעַרְלָה עַל בְּרִית הַקְּיוּם, שְׁלֹא
 תִּיָּה מִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ. וּמִפְּנֵי כֵּן הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עוֹרֵר אֶת הַמְּקַטְרֵג הַהוּא, שְׂכַתוֹב הַשְּׂמֵת לְבָרֵךְ
 עַל עַבְדֵי אִיּוֹב.

בֹּא וּרְאֵה, כִּי־אֲשֶׁר רָצָה (דף קפב ע"א) הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְהִתְאַחֵד בָּהֶם בְּיִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, לֹא עָמְדָה
 לָהֶם הַשְּׁעָה, מִפְּנֵי שְׂחֵעַרְלָה מְכַסֶּה הָאֹזֵר עַד זְמַן
 שְׂחֵמְקַטְרֵג הַהוּא תִּיָּה לֹקַח אֶת שְׁלוֹ מֵאִיּוֹב, וְעַל
 זֶה צָוָה לוֹ הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאֲכַל אֶת אוֹתוֹ
 פֶּסַח בְּחַפְזוֹן, עַד שְׂחֵצַד הָאֲחֵר הַהוּא הַתְּעִיֵּק בּוֹ
 בְּאִיּוֹב, וְצָוָה לְהַעֲבִיר עַרְלָה מֵהֶם, וְאִזּוֹ הִתְאַחֵד
 הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּיִשְׂרָאֵל, וְהַצַּד הָאֲחֵר נִפְרַד
 מִן הַתְּקַדְּשָׁה, וְהַתְּעִיֵּק בּוֹ בְּאִיּוֹב וְלָקַח מִשְׁלוֹ, וְאִזּוֹ
 (שְׂמוֹת יב) פֶּסַח הוּא לָהּ, וְדֹאֵי. שְׂעַד כָּאֵן לֹא תִּיָּה

פֶּסַח לֵה'. אֲשֶׁרִי אֱלֹה שְׂיִזְדְּעִים וּמִי־חֲדִים יִחֹד
קוֹנָם כָּמוֹ שְׂצָרִיךְ.

כָּתוּב (שם לד) אֱלֹהֵי מִסֵּכָה לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ, וְכָתוּב
אֲחֲרָיו אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר. מַה (עוֹשָׂה)
זֶה אֵצֶל זֶה? אֵלֶּא כִּךְ פִּרְשׁוּתָּהּ, מִי שְׂאֹכֵל חֲמִיץ
בְּפֶסַח (כְּאֵלֹו עוֹבֵד בּוֹכְבִים וּמְזוֹלוֹת לְעַבֵּד לָהֶם, שְׁבֵן הַסּוּד כִּךְ הוּא - שְׁחֲמִץ
בְּפֶסַח) כְּמִי שְׂעוֹבֵד לְבוֹכְבִים וּמְזוֹלוֹת הוּא.

כֹּא וְרֵאָה, כְּאֲשֶׁר יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, יֵצְאוּ
מִרְשׁוֹת שְׁלָהֶם, מִרְשׁוֹת אַחֲרָת, מִהַרְשׁוֹת
הַהֵיא שְׁנִקְרָאת חֲמִיץ, לָחֶם רַע. וְעַל זֶה נִקְרָאִים
בוֹכְבִים וּמְזוֹלוֹת כִּךְ, וְזֵהוּ סוּד שֶׁל יֵצֵר הָרַע,
עֲבוֹדָה זָרָה, שְׁנִקְרָאת גַּם כִּךְ - שְׂאוֹר. וְזֵהוּ יֵצֵר
הָרַע, שְׁכִךְ הוּא יֵצֵר הָרַע בְּכֵן אָדָם כְּשֵׂאוֹר
שְׂבַעֲסָה, שְׁנִכְנָם בְּמַעְיוֹ שֶׁל אָדָם מְעַט מְעַט,
וּלְכִסּוֹף מִתְרַבֶּה כּוֹ עַד שְׁכָל הַגּוֹף מְעַרְבֵי כּוֹ. וְזֵהוּ
בוֹכְבִים וּמְזוֹלוֹת. וְעַל זֶה כָּתוּב, (תהלים פא) לֹא יִתְּיָה
כִּךְ אֵל זָר. אֵל זָר וְדַאֵי.

אֶת חַג הַמִּצְוֹת תִּשְׁמֹר. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח, (ישעיה
 ב) חֲדְלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ
 כִּי בָמָה נִחְשָׁב הוּא. פָּסוּק זֶה פִּרְשׁוּהוּ, אֲבָל מַה
 זֶה חֲדְלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם? וְכִי מִזְהִיר לוֹ לָאָדָם
 לְהִמָּנַע מִשְׂאֵר בְּנֵי אָדָם אֲפֵלוּ הֵם גַּם בֵּין מִמֶּנּוּ
 יִמָּצְאוּ בְּנֵי אָדָם שְׂלֵא יִתְקַרְבוּ אֵלָיו בְּאֵלוֹ
 לְעוֹלָמִים? אֵלֶּא זֶה פִּרְשׁוּהוּ בְּמִי שְׂמִשְׁכִּים לְפִתַּח
 חֲבֵרוֹ לְהִבִּיא לוֹ שְׁלוֹם. וְאַנְחֵנוּ בְּאֲרֵנוּ אוֹתוֹ
 בְּפָסוּק אַחֵר, שְׂפָתַיב (משלי כו) מְבַרְךְ רַעְהוּ בְּקוֹל
 גְּדוֹל בְּבִקְרַת הַשְּׂפִיִּים קִלְקֵלָה תִּחְשָׁב לוֹ. וְאַף עַל פִּי
 שֶׁהֵבֵל טוֹב, אֲבָל מַה זֶה חֲדְלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם
 אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ? כָּאֵן צִוָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לָאָדָם וּמִזְהִיר אוֹתוֹ לְהִשְׁמֹר מֵאֵלוֹ בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּטְוּ
 דְּרָכָם מִדְּרָךְ טוֹב לְדְרָךְ רַע, וּמִטְּמָאִים נִפְשָׁם
 בְּטִמְאָה הִתִּיא הַאֲחֵרַת.

שְׂחֵרִי, בְּשִׁפְרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָאָדָם, עֲשֵׂה
 אוֹתוֹ בְּדַמּוֹת עֲלִיזוֹנָה, וְנִפְּחַ בּוֹ רוּחַ (נְשָׁמָה)
 קְדוּשָׁה, שְׂפֵלוּלָה בְּשִׁלְשׁ, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשְׁנוּ, שְׂיִישׁ בּוֹ
 נִפְשׁ רוּחַ וְנִשְׁמָה, וְעֲלִיזוֹן מִהֵבֵל הִיא הַנְּשָׁמָה,

שְׁהִיא כַח עֲלִיּוֹן לְדַעַת וְלִשְׁמֵר צוּיֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא. וְאִם הַנְּשָׁמָה הִיא הַקְדוּשָׁה מֵעֲלָה אוֹתָהּ
 בְּעִבּוּדָה אַחֶרֶת, זֶה הוּא שְׂמִימָא אוֹתָהּ, וְיוֹצֵא
 מֵעִבּוּדַת קוֹנֵו. מִפְּנֵי שֶׁשְׁלֹשָׁה כַחוֹת אֵלֶּו, כֻּלָּם
 אַחֶר, נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה מִשְׁתַּתְּפִים בְּאַחֶר, וְהָיוּ
 אַחֶר, וְהַכֹּל בְּרִגְמַת הַסּוּד הָעֲלִיּוֹן. (וְעַל זֶה נֶאֱמַר (שם יג)

הוֹלֵךְ אֶת חֻכָּמִים וְגו').

וְאִם רָאִינוּ לְזֶה הָאָדָם שֶׁהָיוּ בּוֹ אֵלֶּה הַמְּדַרְגּוֹת
 כֻּלָּן, עַד שֶׁלֹּא עוֹמְדִים בְּקִבְיָעוֹת לְדַעַת מִי
 שֶׁהוּא, בְּפֶה יִתְּוֹדַע (שֶׁלֹּא) לְהִתְקַרֵּב הָאָדָם אֵלָיו אוֹ
 לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ. (בֵּן אָדָם שֶׁנֶּשׂ בּוֹ מְדַרְגּוֹת אֵלֶּו כֻּלָּם וְעוֹמְדִים בְּנִמִּים,
 זֶהוּ אָדָם שְׁלֵם, עֶבֶד נֶאֱמָן לְאֲדוֹנֵו, וְצָרִיךְ לְהִשְׁתַּתֵּף בּוֹ וּלְהִתְחַבֵּר בּוֹ לְלַמַּד דְּרָכִים
 מִמֶּנּוּ. וּבִפֶּה יוֹדַע בֵּן אָדָם לְדַעַת מִי הוּא לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו אוֹ לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ?)
 בְּרִגְזוֹ מִמָּשׁ יַדַע לוֹ הָאָדָם וְיוֹדַע מִי הוּא. אִם
 הַנְּשָׁמָה הִיא הַקְדוּשָׁה שׁוֹמֵר בְּשִׁעַת רִגְזוֹ (כִּי עֲלִיָּה)
 שֶׁלֹּא יַעֲקֹר אוֹתָהּ מִמְּקוֹמָהּ, שָׂאוּ יִבֵּא תַחֲתֶיהָ
 אוֹתוֹ אֵל זָר - זֶהוּ בֵּן אָדָם כִּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ, זֶהוּ עֶבֶד
 שֶׁל אֲדוֹנֵו, זֶהוּ גֵבֶר שְׁלֵם.

וְאִם הָאָדָם הֵתוּא לֹא שָׁמַר לָהּ וְהוּא עָקַר
הַקְּדוּשָׁה הִזוּ הָעֲלִיזָה מִמְּקוֹמָהּ לְשֹׁכְנֵי
בְּתוּכָהּ הַצַּד הָאֲחֵר - וְדַאי זֶהוּ אָדָם שְׁמוּרָד
בְּרַבּוֹ, וְאִסוּר לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וּלְהִתְחַבֵּר עִמּוֹ, וְזֶהוּ
(אִיוב יח) טִרְף נִפְשׁוֹ בְּאִפּוֹ. הוּא טוֹרֵף וְעוֹקֵר נִפְשׁוֹ
בְּסִבַּת רִגְזוֹ, וּמֹשִׁיב בְּתוּכָהּ אֵל זָר. וְעַל זֶה כָּתוּב
חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ,
שֶׁתִּנְשָׁמָה הַקְּדוּשָׁה תֵּהִי־א טוֹרֵף אוֹתָהּ וּמִטְמֵא
אוֹתָהּ מִשׁוּם אִפּוֹ. אֲשֶׁר נִשְׁמָה ^(דף קפב ע"ב) תִּחְלִיף
בְּאִפּוֹ. כִּי בִמָּה נִחְשָׁב הוּא - עֲבוּדָה זָרָה נִחְשָׁב
אוֹתוֹ בֵּין אָדָם.

וּמִי שְׁמַתְחַבֵּר עִמּוֹ וּמִי שְׁמַדְבֵּר עִמּוֹ, כְּמִי
שְׁמַתְחַבֵּר בְּכוֹכָבִים וּמְזֹלוֹת מִמַּשׁ. מָה
הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׂכוֹכָבִים וּמְזֹלוֹת מִמַּשׁ שׁוֹרִים
בְּתוּכּוֹ. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׁעוֹקֵר קְדוּשָׁה עֲלִיזָה
מִמְּקוֹמָהּ, וּמִשְׁבִּין בְּמְקוֹמָהּ עֲבוּדָה זָרָה אֵל זָר.
מָה אֵל זָר כָּתוּב בּוֹ (ויקרא יט) אֵל תִּפְנוּ אֶל
הַאֱלִילִים - בְּדַגְמַת זֶה אִסוּר לְהִסְתַּכֵּל בְּפָנָיו.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרֵי רָגַז שֶׁל חֲכָמִים - רָגַז שֶׁל
 הַחֲכָמִים טוֹב הוּא לְכָל הַצְּדִיקִים, שֶׁהֲרֵי
 לְמַדְנֵנו שֶׁהַתּוֹרָה הִיא אֵשׁ, וְהַתּוֹרָה הִיא מִרְתִּיחָה
 אוֹתוֹ, שֶׁכֶּתוּב (יִרְמִיָּה כג) הֲלוֹא כֹה דִבַּרְי כָּאֵשׁ נֹאֵם
 ה'. רָגַז שֶׁל חֲכָמִים בְּדִבְרֵי תּוֹרָה. רָגַז שֶׁל חֲכָמִים
 לְתֵת כְּבוֹד לַתּוֹרָה, וְהַכֹּל לְעִבּוּדַת תְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הוּא תְּהֵא, לְכַךְ נֶאֱמַר (דְּבָרִים ד) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ
 אֵשׁ אֹכֵלָה הוּא אֵל קָנָא.

אֲבָל אִם בְּדִבְרֵים אַחֲרִים, לֹא עִבּוּדַת תְּקִדּוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא זֶה, לְפִי שֶׁכָּכֵל הַחֲטָאִים
 שֶׁעוֹשֶׂה הָאָדָם, הִיא לֹא עִבּוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ כָּמוֹ
 זֶה, וְאִסוּר לְהִתְקַרֵּב בְּקִרְבָּתוֹ שֶׁל זֶה. וְאִם תֹּאמַר,
 זֶה לְפִי שֶׁעָשָׂה תְּהֵא, שֶׁעָבַר וְאַחַר כֵּךְ חִזַּר - לֹא
 כֵּךְ. שֶׁכִּיּוֹן שֶׁעָקַר הַתְּקִדּוּשָׁה שֶׁל נִפְשׁוֹ מִמֶּנּוּ
 וּמִמְקוֹמוֹ, וְאוֹתוֹ אֵל זָר מְקַפֵּחַ תְּמָקוֹם תְּהוּא,
 מִתְחַזֵּק בּוֹ וְלֹא עוֹזֵב אוֹתוֹ, חוּץ מִכַּאֲשֶׁר נִמְחָר
 הָאָדָם מִכָּל וְכָל וְעוֹזֵק אוֹתוֹ לְעוֹלָמִים, וְאַחַר כֵּךְ
 מִשְׁתַּדֵּל לְהִתְקַדֵּשׁ וּלְהַמְשִׁיךְ קִדְשָׁה עָלָיו, וְאִז

הָלוֹאֵי וַיִּתְקַדֵּשׁ. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסֵי, מִתְקַדֵּשׁ מִמֶּשׁ.

(לְמַה? וַחֲרִי נִדְחָה וַחֲתֻקֵּי קִדְשׁ).

אָמַר לוֹ, בֵּא וְרֵא, בְּשַׁעַת שְׁהוּא עוֹקֵר קִדְשָׁה
 שֶׁל נַפְשׁוֹ, וְשׁוֹכֵן בְּמִקְוָמוֹ הָאֵל זָר הֵהוּא
 שֶׁנִּקְרָא טַמְא, נְטֵמָא הָאָדָם וּמֵטֵמָא לְמִי שֶׁקָּרַב
 עִמּוֹ, וַחֲתֻקֵּי קִדְשָׁה הֵהוּא בּוֹרְחַת מִמֶּנּוּ. וְכִיּוֹן שֶׁבוֹרְחַת
 מִמֶּנּוּ פַּעַם אַחַת, כָּל מַה שֶׁיַּעֲשֶׂה הָאָדָם עוֹד, לֹא
 תָשׁוּב לְמִקְוָמָה.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, כַּמָּה טַמְאִים יֵשׁ שְׁמֵטְהָרִים?
 אָמַר לוֹ, שׁוֹנָה טַמְאָה אַחֶרֶת שֶׁלֹּא יְכוּלָה
 לַעֲשׂוֹת יוֹתֵר. אֲבָל זֶה מִשְׁנָה מִכָּלֵם, שֶׁכָּל גּוֹפּוֹ
 נְטֵמָא מִכַּפְּנִים וּמִבְּחוּץ, וְנַפְשׁוֹ וְכֹל נְטֵמָא.
 וְשָׂר טַמְאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לֹא נְטֵמָא אֵלָּא גּוֹפּוֹ
 מִבְּחוּץ בְּלִבָּהּ, וְלָכֵן כָּתוּב חִדְלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם
 אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, שֶׁמִּחֲלִיף קִדְשָׁת רַבּוֹ מִשׁוּם
 אִפּוֹ, שִׁזְוִהִי טַמְאָה שְׁמֵטֵמָאָה הַכֹּל. כִּי בְּמָה
 נִחְשָׁב הוּא - כַּמָּה שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה וְדַאי נִחְשָׁב
 הוּא.

בַּא וְרֵאָה, וְהוּ רִגְזוּ שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה, הֵצֵד הָאֲחֵר,
 כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ, שְׂרוּצָה הָאָדָם לְהִשְׁמַר מִפְּנֵי
 וּלְהִפָּרֵד מֵעֲלִיו, וְעַל זֶה כָּתוּב (שְׁמוֹת ל"ד) אֱלֹהֵי
 מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ. לָךְ - כִּדֵי לְחָרֵעַ לָךְ.
 וּכְתוּב אֲחֲרָיו, אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמַר. תִּשְׁמַר -
 זֶה צֵד הַקִּנְדָּשָׁה שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ וְלֹא
 יַחְלִיף אוֹתוֹ בְּגִלְלַל הֵצֵד הָאֲחֵר. וְאִם יַחְלִיף אוֹתוֹ,
 חֲרֵי הוּא טָמֵא, וּמְטֵמֵא לְכָל מִי שֶׁמֵּתְקָרֵב אֵלָיו.
 אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמַר - זֶהוּ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא
 שְׁמֹר. וּמִפְּנֵי כֵן כָּתוּב אֵת חַג הַמִּצּוֹת
 תִּשְׁמַר, שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָךְ.
 שִׁבְעַת יָמִים אֵלּוֹ אֵינָם כְּשִׁבְעַת הַיָּמִים שֶׁל סְבוֹת,
 שֶׁהֵם עֲלִיוֹנִים, וְאֵלּוֹ תַּחְתּוֹנִים. וְעַל זֶה, כְּאֵלּוֹ
 הַלֵּל גְּמוּרָה, וּכְאֵלּוֹ אֵינן הַלֵּל גְּמוּרָה, וְעַל שֶׁהֵם
 לְמִטָּה - שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת. מִצַּת כָּתוּב
 חֶסֶד כְּלֵי אוֹת ו', שֶׁשָּׂרָם שׁוֹרִים אֵלּוֹ הַיָּמִים
 הָעֲלִיוֹנִים, סוּד אוֹת ו'.

וְאִם תֹּאמַר, כִּיּוֹן שְׁפוֹד זֶה שֶׁל חַג הַמִּצּוֹת
 הַתְּקַדֵּשׁ, מִדּוּעַ יוֹרֵד? שְׁתֵּרִי לְמִדְנֹו,
 מֵעַלִים בְּקִדְשׁ וְלֹא מוֹרִידִים. וּמִדּוּעַ יוֹרֵדֵת לְמִטָּה
 בְּאֵלוֹ הַיָּמִים הַתַּחְתּוֹנִים?

בֹּא וּרְאֵה, כָּתוּב (ויקרא מז) וְכִפֹּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ
 וְגו'. מִי שִׁיכַפֵּר צָרִיךְ (לְכַפֵּר) עַל עֲצֻמוֹ תַּחֲלָה,
 וְאַחַר כֵּן עַל בֵּיתוֹ. כְּדִגְמַת זֶה, מִדְּרָגָה זוֹ
 מֵתַחֲלָה לְהַתְּקַדֵּשׁ וְלָצֵאת בְּקִדְשָׁה לְכַפֵּר עָלָיו,
 וְכִיּוֹן שֶׁהוּא הַתְּקַדֵּשׁ, צָרִיךְ לְכַפֵּר עַל בֵּיתוֹ
 וְלְקַדֵּשׁ אוֹתָם, וְעַל זֶה יוֹרֵד לְמִטָּה לְקַדֵּשׁ בֵּיתוֹ.
 וּבִמָּה מְקַדֵּשׁ לָהֶם? בְּיִשְׂרָאֵל שְׁלִמְטָה, בְּחֻשְׁבוֹן
 הָעֶמֶר. וְכִיּוֹן שֶׁאֵלוֹ מֵתַקְדָּשִׁים, צָרִיכִים לְהַעֲלוֹת
 אוֹתָהּ לְמַעְלָה. שְׁתֵּרִי כַּאֲשֶׁר בֵּית הַמִּלְכָּה
 מֵתַקְדֵּשׁ, אִז עוֹלָה לְמַעְלָה, לְהַתְּקַשֵּׁר בְּאֵלוֹ
 הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים (דף קפג ע"א) לְמַעְלָה.

וְעַל זֶה אָנוּ עוֹשִׂים חֻשְׁבוֹן בְּעֵמִידָה עַל הַרְגָלִים,
 לְפִי שֶׁאֵלוֹ הַיָּמִים, יָמִים עֲלִיּוֹנִים הֵם. וְכֵן
 בְּכָל זְמַן שֶׁנִּכְנָס אָדָם לְאֵלוֹ הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים, כִּיּוֹן

בְּתַפְלָה בֵּין בְּשֶׁבַח, צָרִיךְ לַעֲמֹד עַל רַגְלָיו,
הַיְרַכִּים וְהַגּוֹף כְּאַחַד שָׁם. יְרַכִּים וְגוֹף לַעֲמִידָה
כְּזָכֵר שְׁעוֹמֵד בְּכַחוֹ, וְלֹא בְּנִקְבָה שְׁדַרְבָּה לְשֶׁבַח.
וְעוֹד, מִשּׁוֹם שֶׁבַח שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא סוֹד הַזְּכוֹר, נָשִׁים פְּטוּרוֹת מִחֻשְׁבוֹן
זֶה, וְלֹא מִחֻבִּים לְמִנּוֹת, רַק הַזְּכוֹרִים,
לְהַתְקַשֵּׁר כָּל אֶחָד כְּמוֹ שְׁצָרִיךְ. בְּעֵין זֶה, (שְׁמוֹת כג)
יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה. זְכוּרִים וְלֹא נָשִׁים. מִשּׁוֹם שֶׁסּוֹד
הַבְּרִית כְּזָכֵר הוּא, וְלֹא בְּנִקְבָה, וּמִשּׁוֹם שֶׁעֲמִידָה
סוֹד לְמַעְלָה, נָשִׁים לֹא מִתְחַיְבוֹת.

וְסוֹד לְמִדְנוּ כָּאֵן, שְׁכָכַל שְׁבַעַת הַיָּמִים מֵאֱלוֹ
הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים נוֹטְלֵת הַקְּדוּשָׁה יוֹם אֶחָד
(וּמִתְאַחַד) שֶׁל אֱלוֹ הַתְּחַתּוֹנִים, וְזוֹ הַתְּחַתּוֹנָה נִקְרָאת
שְׁבוּעָה, שְׁמֵת־קְדוּשָׁה בְּשֶׁבַעַת יָמִים עֲלִיּוֹנִים. וְכֵן בְּכָל
שְׁבַעַת וְשֶׁבַעַת מֵאֱלוֹ חֲמִשִּׁים יָמִים, עַד וְלֹא עַד
בְּכָלֵל. וְכֹאֲשֶׁר נִמְצְאוּ אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה יָמִים
עֲלִיּוֹנִים, נִמְצְאוּ לְמִשְׁחָה שְׁבַע יָמִים שְׁמֵת־קְדוּשִׁים
בָּהֶם, וְכָל אֶחָד נִקְרָא שְׁבוּעָה שְׁעוֹלָה בְּאֱלוֹ הַשְּׁבַע.

וְעַל זֶה כָּתוּב (ויקרא כג) שִׁבְעַת שַׁבָּתוֹת תְּמַיִמַת
 תִּהְיֶינָה. מִשּׁוּם שֶׁאֵלּוּ נִקְבּוּת, תָּפַס הַכָּתוּב לְשׁוֹן
 שֶׁל נִקְבּוּת.

וּכְאֲשֶׁר הִתְקַדְּשׁוּ בָהֶם וְהִבִּית גִּתְקֵן לְהִתְחַבֵּר
 אִשָּׁה בְּבַעֲלָהּ, אִזּוּ נִקְרָא חַג הַשָּׁבוּעוֹת,
 מֵאוֹתָן נִקְבּוּת שְׁשׁוּרִים עֲלֵיהֶן אוֹתָם יָמִים
 עֲלִיוֹנִים שֶׁנִּתְקַדְּשׁוּ בָהֶם. וּמִשּׁוּם זֶה כָּתוּב
 בְּשַׁבְּעֵתֵיכֶם, הֵם שְׁלָכֶם, וְלֹא כָתוּב בְּשָׁבוּעוֹת,
 לְפִי שֶׁכָּךְ גַּם מִתְקַדְּשִׁים יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה עִמָּהֶם.

וְעַל זֶה כְּאֲשֶׁר מְגִיעִים לְתַשְׁעָה וְאַרְבָּעִים יָמִים,
 הַיּוֹם הַהוּא הַעֲלִיּוֹן שֶׁעֲלֵיהֶם, שֶׁהוּא יוֹם
 הַחֲמִשִּׁים שֶׁשׁוֹלֵט עַל תַּשְׁעָה וְאַרְבָּעִים יָמִים, סוּד
 בְּלֹוֹת הַתּוֹרָה, בְּתַשְׁעֵה וְאַרְבָּעִים פָּנִים, וְאִזּוּ הַיּוֹם
 הַעֲלִיּוֹן הַהוּא, הַיּוֹם הַחֲמִשִּׁים, בְּהִתְעוֹרְרוֹת שֶׁל
 מִטָּה, מוֹצֵיא תּוֹרָה כְּלוּלָה בְּתַשְׁעֵה וְאַרְבָּעִים פָּנִים.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים פד) גַּם צִפּוֹר מְצֵאָה
 בֵּית וְדָרוֹר קֵן לָהּ אֲשֶׁר שָׂתָה אֶפְרַחֶיהָ אֶת
 מוֹבְחֹתֶיהָ וְגו' גַּם צִפּוֹר מְצֵאָה בֵּית, אֵלּוּ צִפְרֵי

שָׁמַיִם שָׁמַיִם שָׁמַיִם מְדוּרֵיהֶם בְּחוּץ, וּמֵהֶם שָׁמַיִם
 מְדוּרֵיהֶם בְּבֵית, כְּמוֹ הַדְּרוֹר, שֶׁהוּא עוֹף שְׁעוֹשֶׂה
 דִּירָתוֹ בְּבֵית שֶׁל כָּל אָדָם וְלֹא מִפֶּחַד. מֵדוּעַ?
 מִפְּנֵי שֶׁכָּלֶם קוֹרְאִים לוֹ דְּרוֹר. מֵהוּ דְּרוֹר? חֲרוּת,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא כה) וּקְרֹאתֶם דְּרוֹר, וְתִרְגְּמוּ
 חֲרוּת. וְזֶהוּ צִפּוֹר דְּרוֹר. שְׁתֵּרֵי מִיּוֹם שְׁעוֹשֶׂה קִין
 בְּבֵית, מוֹצֵיא בָּנִים, מְגוֹרֵיו בְּבֵית הַמְּשִׁים יָמִים,
 וְלֹא חֲרִיָּהֶם נִפְרָדִים אֵלּוּ מֵאֵלּוּ, וְזֶהוּ עוֹף שֶׁנִּקְרָא
 דְּרוֹר - חֲרוּת.

בֹּא וּרְאֵה מַה כָּתוּב, וּקְרֹאתֶם אֶת שְׁנַת
 הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וּקְרֹאתֶם דְּרוֹר בְּאֶרֶץ. מִכָּאן
 יוֹצֵאת חֲרוּת לְכָלֶם. וּמִפְּנֵי שִׁיּוּצֵאת מִפְּנֵי חֲרוּת,
 תוֹרָה שִׁיּוּצֵאת מִפְּנֵי נִקְרֵאת חֲרוּת. וְעַל זֶה כָּתוּב
 (שמות לב) חֲרוּת עַל הַלְּחַת, אֵל תִּקְרָא חֲרוּת אֲלֵא
 חֲרוּת, וְזוֹ תוֹרָה שֶׁנִּקְרֵאת חֲרוּת, שְׁתֵּרֵי מַה
 שֶׁמוֹצֵיא יוֹם זֶה הָעֲלִיּוֹן נִקְרָא חֲרוּת, וְהוּא חֲרוּת
 שֶׁל הַכֹּל. וְזֶה הַיּוֹם הוּא חֲרוּת עֲלִיּוֹנָה, מְשׁוּם
 שֶׁיֵּשׁ חֲרוּת תַּחְתּוֹנָה וְחֲרוּת עֲלִיּוֹנָה. ה"א עֲלִיּוֹנָה,

ה"א תַּחֲתוֹנָה. חרות עֲלִיוֹנָה. וְחֲרוֹת תַּחֲתוֹנָה
שְׂמֹטָה וַיִּזְבֵּל בְּאַחַד הֵם.

שְׁנֵי מִיָּנִי לָחֶם אָכְלוּ יִשְׂרָאֵל: אַחַד בַּאֲשֶׁר יָצְאוּ
מִמִּצְרַיִם, אָכְלוּ מִצֶּה, לָחֶם עֲנִי. וְאַחַד

בַּמִּדְבָּר, לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם (אַחַד בְּפֶסֶח וְאַחַד בְּשִׁבּוּעוֹת),

שְׂפָתוֹב (שְׁמוֹת ט"ז) הִנְנִי מִמְטִיר לָכֶם לָחֶם מִן

הַשָּׁמַיִם. וְעַל זֶה קָרָבֵן שֶׁל יוֹם זֶה הוּא לָחֶם. וְעַל

לָחֶם מִקְרִיבִים כָּל שְׂאֵר קָרְבָּנוֹת, שֶׁהִלָּחֶם הוּא

הָעֶקֶר, שְׂפָתוֹב (וַיִּקְרָא כג) וְהִקְרַבְתֶּם עַל הִלָּחֶם

שְׁבַעַת כֶּבֶשִׂים וְגו', וְכִתוֹב (שם) מִמּוֹשְׁבֵיכֶם

תָּבִיאוּ לָחֶם תְּנוּפָה וְגו'. שְׁוֵהוּ לָחֶם שֶׁחֲכַמוֹ בּוֹ

יִשְׂרָאֵל, חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה שֶׁל הַתּוֹרָה, וְנִכְנְסוּ

בְּדַרְכֶיהָ.

עֲתָה יֵשׁ לָנוּ לְהַתְּבַוֵּן, בְּפֶסֶח יָצְאוּ יִשְׂרָאֵל

מִלָּחֶם שֶׁנִּקְרָא חֲמִין. כִּתוֹב (שְׁמוֹת יג) וְלֹא

יִרְאֶה לְךָ חֲמִין, וְכִתוֹב (שם יב) כִּי כָּל אֹכֵל

מִחֲמִצֶּה. (דף קפג ע"ב) מָה הַטַּעַם? בְּשִׁבִיל כְּבוֹד שֶׁל

הִלָּחֶם הַהוּא הַנִּקְרָא מִצֶּה. וְעַכְשָׁו שְׁוֵכוּ יִשְׂרָאֵל

לְלַחֵם עֲלֵיוֹן יוֹתֵר, לֹא רָאוּי הָיָה שְׁיִתְבַּטֵּל הַחֶמֶץ
 וְלֹא יֵרָאֶה כָּלָל. וּמִדּוּעַ קָרְבַּן זֶה הָיָה חֶמֶץ?
 שְׁכַתוֹב סֵלֶת תְּהֵינָה חֶמֶץ תִּנְאָפִינָה. וְעוֹד, שְׁעַתָּה
 בַּיּוֹם זֶה מִתְבַּטֵּל יֵצֵר הָרַע, וְהַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרְאת
 חֲרוֹת נִמְצְאת.

אֵלֵּא, לְמַלְךְ שֶׁהָיָה לוֹ בֶּן יְחִידִי, וְנִחְלָה. יוֹם אֶחָד
 הָיָה מִתְנַאֲוֶה לֶאֱכֹל. אָמְרוּ, יֵאָכֵל בֶּן הַמֶּלֶךְ
 (מֵאֲכֹל שֶׁל רְפוּאָה) רְפוּאָה זֹה, וְעַד שְׁיֵאָכֵל אוֹתָהּ, לֹא
 יִמְצָא מֵאֲכֹל וּמִזֶּן אַחֵר בַּבַּיִת. עָשׂוּ כֵן. בֵּינוֹן
 שְׁאֵכֵל הָרְפוּאָה הֵהִיֵּא, אָמַר, מִכָּאֵן וְהִלָּאָה יֵאָכֵל
 כֹּל מִה שֶׁהוּא מִתְנַאֲוֶה וְלֹא יָכוֹל לְחַזֵּיק לוֹ.

כִּי בֵּאֲשֶׁר יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, לֹא הָיוּ יוֹדְעִים
 עֵקֶר וְסוּד שֶׁל הָאֱמוּנָה. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא: יִטְעֲמוּ יִשְׂרָאֵל רְפוּאָה, וְעַד שְׁיֵאָכְלוּ רְפוּאָה
 זֹה, לֹא יֵרָאֶה לָהֶם מֵאֲכֹל אַחֵר. בֵּינוֹן שְׁאֵכְלוּ
 מִצָּה, שֶׁהִיֵּא רְפוּאָה לְעֵלוֹת וְלְדַעַת בְּסוּד
 הָאֱמוּנָה, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: מִכָּאֵן וְהִלָּאָה
 רָאוּי לָהֶם חֶמֶץ וַיֵּאָכְלוּ אוֹתוֹ, שֶׁחֲרִי אֵינּוּ יָכוֹל

לְהַזִּיק לָהֶם. וְכֹל שֶׁכֵּן שֶׁבִּיּוֹם הַשְּׁבוּעוֹת שֶׁנִּמְצָא
לָחֶם עֲלֵיוֹן, שֶׁהוּא רְפוּאָה לְכֹל.

וְעַל זֶה מִקְרִיבִים חֶמֶץ לְהַשְׂרֵף עַל הַמִּזְבֵּחַ.
וּמִקְרִיבִים שְׁתֵּי לָחֶם אַחֲרֵים כְּאַחֵד. וְחֶמֶץ
נִשְׂרָף בְּאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ, וְלֹא יָכוֹל לְשַׁלֵּט וּלְהַזִּיק לָהֶם
לְיִשְׂרָאֵל. וּמִשּׁוֹם זֶה יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים נִדְבָקִים בּוֹ
בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּרְפוּאָה שֶׁל הַתּוֹרָה בְּיוֹם
זֶה. וְאִם הָיוּ שׁוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל שְׁנֵי צְדָדִים שֶׁל לָחֶם
אֵלוֹ, לֹא הָיוּ עוֹלִים בְּדִין לְעוֹלָם.

בְּיוֹם שֶׁל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין, (בְּכֹל יוֹם)
שֶׁאֵין הוּא, אֵלָּא לְאֵלוֹ שֶׁלֹּא לְקַחוּ מֵאֲכָל
שֶׁל הָרְפוּאָה, וְעִזְבוּ אֶת מֵאֲכָל הַתּוֹרָה מִשּׁוֹם
מֵאֲכָל אַחַר שֶׁהוּא חֶמֶץ. כִּי בְּיוֹם זֶה שֶׁל רֵאשׁ
הַשָּׁנָה הַחֶמֶץ הַהוּא עוֹלָה, וּמִקְטָרֵג עַל הָאָדָם
וּמְלַשִּׁין עֲלָיו, וְהוּא עוֹמֵד בְּיוֹם זֶה מִקְטָרֵג עַל
הָעוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב בְּדִין עַל כָּל־
וְדוֹן אֶת הָעוֹלָם.

וּמִסִּבָּה זוֹ, כִּי אֲשֶׁר נָתַן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
 הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הַטְּעִים לָהֶם מִהֲלָחָם
 הָעֲלִיזוֹן הַהוּא שֶׁל הַמָּקוֹם הַהוּא, וּמִתּוֹךְ הֲלָחָם
 הַהוּא הָיוּ יוֹדְעִים וּמִסְתַּכְּלִים בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה
 לְלַבֵּת בְּדַרְוֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָרִי בִּפְאֵרוֹ הַדְּבָרִים אֵלֶּי
 הַחֲבֵרִים בְּסוּדוֹת (אֵלֶּי שְׁאַנְחֵנוּ אוֹמְרִים) אֵלֶּי כְּמוֹ
 שְׁאַמְרֵנוּ.

רַבִּי שְׂמַעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ הָיוּ הוֹלְכִים בְּדַרְוֵי,
 וְהָיוּ הוֹלְכִים עִמָּהֶם רַבִּי אֲבָא וְרַבִּי יוֹסִי. עַד
 שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, פָּגְשׁוּ בְּזִקְנֵי אֶחָד, וְהָיָה אוֹחֲזוֹ בְּיָדוֹ
 תֵּינִיּוֹק אֶחָד. הָרִים עֵינָיו רַבִּי שְׂמַעוֹן וְרָאָה אוֹתוֹ.
 אָמַר לוֹ לְרַבִּי אֲבָא, וְדַאי דְבָרִים תְּדַשִּׁים יֵשׁ לָנוּ
 אֶצֶל תּוֹקֵן.

כִּי אֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֵלָיו, אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, כִּי שֶׁאֵין
 הַקְּשׁוֹר בְּגִבְיָהּ אֶתָּה בָּא? מִי אֶתָּה? אָמַר
 לוֹ, יְהוּדֵי אֲנִי. אָמַר, דְּבָרִים תְּדַשִּׁים וְדַאי בְּיוֹם
 זֶה אֶצְלָךָ. אָמַר לוֹ, לְהִיכֵן הוּא בְּדַרְוֵי? אָמַר לוֹ,
 דִּירְתִי תִּיתָה בְּאֵלֶּי פּוֹרְשֵׁי הַמְּדַבֵּר, שְׁתִּייתִי

מִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, וְעַתָּה בָּאתִי לְיִשׁוּב לְשֹׁכֵת בְּצִל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּיָמִים אֵלּוּ שֶׁל הַחֹדֶשׁ הַשְּׂבִיעִי
הַזֶּה.

שָׁמַח רַבִּי שְׂמֵעוֹן, אָמַר, נִשְׁב, בְּיַדֵּי הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שָׁלַח אוֹתָךְ אֵלֵינוּ. אָמַר לוֹ,
חַיִּיד שְׁנִשְׁמַע דְּבַר מַפִּיד, מֵאֵלּוּ הַדְּבָרִים הַחֹדְשִׁים
עַתִּיקִים שְׁנִשְׁמַעְתֶּם שָׁם בַּמְדָּבָר מִחֹדֶשׁ הַשְּׂבִיעִי
הַזֶּה, וּמִדּוּעַ נִבְרַדְתֶּם עַתָּה מִהַמְדָּבָר לָבֵא לְיִשׁוּב?
אָמַר לוֹ אוֹתוֹ הַזִּקְנָן, בְּשֵׁאלָה זוֹ יִדְעֵתִי שְׁחֻכְמָה
אֲצִלְךָ וּדְבָרֶיךָ מִנִּיעִים לְרַקִּיעֵי הַחֻכְמָה (נֹטִים לְתַקִּיעַת
הַחֻכְמָה).

פֶּתַח הַזִּקְנָן הַהוּא וְאָמַר, (דְּבָרִים א) וּבַמְדָּבָר אֲשֶׁר
רָאִיתָ אֲשֶׁר נִשְׁאַף ה' אֱלֹהֶיךָ בְּאֲשֶׁר יִשָּׂא
אִישׁ אֶת בְּנוֹ וְגו'. פֶּסוּק זֶה כֵּן הָיָה צָרִיד לֹאמַר,
וּבַמְדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁאַף. מֵהוּ רָאִיתָ? אֵלֵךְ הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא הִנְחִיג אֶת יִשְׂרָאֵל בַּמְדָּבָר, מְדָבָר חֻזְקָה,
כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (דְּבָרִים ח) נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְגו'.

וּמְדַבֵּר שֶׁהוּא חֹק מִשְׁאֵר מְדַבְּרִיּוֹת בְּעוֹלָם. מָה
הַטַּעַם?

מִשׁוּם שֶׁבַשְּׁעָה הִיא שְׂיִצְאוּ (דף קפד ע"א) יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם וְנִשְׁלְמוּ לְשָׂשִׂים רַבּוֹא,
הִתְחַזְּקָה הַמַּלְכוּת הַקְּדוּשָׁה וְעֲלָתָה עַל הַכֹּל,
וְהֵאִירָה הַלְּבָנָה, וְאִזּוּ נִבְנְעָה מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, הַצַּד
הָאֲחֵר, וְהוֹצִיא אוֹתָם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְלֶכֶת
בְּמִדְבַר חֹק, שֶׁהוּא מְקוּם וְשִׁלְמוֹן סְמָ"ל הַרְשָׁע,
שֶׁהוּא שְׁלוֹ מִמֶּשׁ, בְּדִי לְשֹׁבֵר חֹזֵקוֹ וְכַחוֹ וְלִבְתֵּית
רֵאשׁוֹ (וְלִהְיוֹד אוֹתוֹ) וְלִהְבְּנִיעַ אוֹתוֹ שֶׁלֹא יִשְׁלַט.
וְאֵלְמָלֵא חֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל, רָצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְהַעֲבִירוֹ מִן הָעוֹלָם, וְעַל זֶה הֵעֲבִיר אוֹתָם
בְּנִחְלָתוֹ וְגוֹרְלוֹ וְחִלְקוֹ מִמֶּשׁ.

בְּגִלְלֵי שְׁחָטָאוּ בְּכַמָּה פְּעָמִים, נָשַׁף אוֹתָם הַנְּחָשׁ,
וְאִזּוּ הִתְקַיִּים (בְּרֵאשִׁית ג) הוּא יִשׁוּפְךָ רֵאשׁ וְגו'.

יִשְׂרָאֵל הִכּוּ רֵאשׁוֹ בַּתְּחִלָּה וְלֹא יָדְעוּ לְהִשְׁמֵר
מִמֶּנּוּ, וְלִבְסוּף הוּא הִכָּה בְּאַחֲרוֹנָה, וְנִפְלוּ כָּלָם
בְּמִדְבַר, וְהִתְקַיִּים וְאִתָּה תִּשׁוּפְנוּ עֲקֵב. וְאִרְבָּעִים

שָׁנָה לָקוּ מִמֶּנּוּ, כְּנֶגֶד אַרְבָּעִים מַלְקוֹת שֶׁל בֵּית
דִּין.

וְעַל זֶה כָּתוּב אֲשֶׁר רָאִיתָ, בְּעֵינֵיהֶם הָיוּ רוֹאִים
אֵת אֲדוֹן הַמַּדְבָּר הוֹלֵךְ קָשׁוּר לְפָנֵיהֶם,
וְלָקְחוּ גִחְלָתוֹ וְגוֹרְלוֹ. מִנֵּינ לָנוּ? שְׂפָתוֹב (שְׁמוֹת טו)
אִז נִבְהָלוּ אֱלוֹפֵי אֲדוֹם, וְאֵלֶּה הֵם (דְּבָרִים ח) נִחַשׁ
שָׂרָף וְעַקְרָב. וְאֵנְחָנוּ גַם כִּי נִפְרַדְנוּ מִהַיְשׁוּב
לְמַדְבָּר הַחֹזֵק לְעֵינַי שָׁם בַּתּוֹרָה, כִּי לְהַכְנִיעַ אֵת
הַצַּד הָאֲחֵר.

וְעוֹד, שְׁלֹא מִתְיַשְׁבִּים דְּבָרֵי תּוֹרָה אֵלֶּא שָׁם,
שְׁאִין אִזר אֵלֶּא אֹתוֹ הַיּוֹצֵא מִתּוֹךְ
הַחֲשֵׁד. שְׂכַאֲשֶׁר נִכְנַע צַד זֶה, מִתְעַלָּה הַקְּדוּשׁ
כְּרוֹךְ הוּא לְמַעְלָה וּמִתְכַּבֵּד כְּכַבּוֹדוֹ, וְאִין עֲבוֹדַת
הַקְּדוּשׁ כְּרוֹךְ הוּא אֵלֶּא מִתּוֹךְ הַחֲשֵׁד, וְאִין הַטּוֹב
אֵלֶּא מִתּוֹךְ הָרַע. וְכַאֲשֶׁר נִכְנַם כֵּן אָדָם כְּרֹךְ
רָעָה וְעוֹב אֹתָהּ, אִז מִתְעַלָּה הַקְּדוּשׁ כְּרוֹךְ הוּא
כְּכַבּוֹדוֹ, וְעַל זֶה שְׁלֵמוֹת הַכֹּל - טוֹב וְרַע כְּאַחֵר,
וְלַעֲלוֹת אַחֵר כִּי כְּטוֹב, וְאִין טוֹב אֵלֶּא הַחוּץ

שִׁינָא מִתּוֹךְ הָרַע. וּבְטוֹב זֶה מִתְעַלָּה כְּבוֹדוֹ,
וְזוֹהִי עֲבוּדָה שְׂלֵמָה.

וְאֵנְחָנוּ עַד עֲבָשׁוּ יוֹשְׁבֵים שָׁם כָּל יְמֵי הַשָּׁנָה
בְּכִרֵי לְהִכְנִיעַ בַּמִּדְבָּר לְצַד הָאֲחֵר.
עֲבָשׁוּ שֶׁהִגִּיעַ זְמַן עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ שֶׁל צַד הַקֹּדֶשׁה,
חֲזַרְנוּ לְיִשׁוּב, שְׁשָׁם הִיא עֲבוּדָתוֹ. וְעוֹד, שְׁעַתָּה
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הִגִּיעַ זְמַן שֶׁל הַנְּחֹשׁ הַהוּא לְתַבַּע
דִּין מִלְפָּנֵי הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשָׁם הוּא שׁוֹלֵט,
וּמִפְּנֵי כֵךְ יֵצְאוּנוּ מִשָּׁם וּבֹאוּנוּ לְיִשׁוּב.

פְּתַח הַזִּקְוֹן הַהוּא וְאָמַר, (תְּהִלִּים פֵּא) תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ
שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חֲגִינוּ. עֲבָשׁוּ הוּא הַזְּמַן
לְהַתְעוֹרֵר הַדִּין הָעֲלִיּוֹן הַחֹזֵק, וּבֹאֲשֶׁר הוּא
מִתְעוֹרֵר, הַצַּד הָאֲחֵר מִתְחַזֵּק כְּנִגְדּוֹ. וּמִכִּיּוֹן
שֶׁהוּא מִתְחַזֵּק, עוֹלָה וּמִכֶּסֶה לְלִבָּנָה, שְׁלֵא
מְאִירָה אֹר, וּמִתְמַלֵּאת מִצַּד הַדִּין. אִזּוּ כָּל הָעוֹלָם
הוּא בְּדִין, עֲלִיּוֹנִים וְתַתְּחוֹנִים, וּכְרוֹז קוֹרֵא בְּכָל
הַרְקִיעִים: הַתְּקִינוּ כִּסֵּא שֶׁל דִּין לְאֲדוֹן הַכּוֹל,
שֶׁהוּא רוֹצֵה לְדוֹן.

וְסוּד כָּאן, וְהָאִיר לָנוּ בַּמְדָּבָר, מִדּוּעַ מִתְעוֹרֵר
 דִּין עֲלִיּוֹן בְּיוֹם זֶה. אֵלֶּא כֹּל סוּדוֹת וְכֹל
 הַקְּדָשׁוֹת הַנִּכְבָּדוֹת, כֻּלָּם תְּלוּיִים בְּשִׁבְעֵי.
 וְהַשְּׁבִיעִי הַהוּא הָעֲלִיּוֹן, עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, שֶׁנִּקְרָא
 עוֹלָם הַבָּא. מִמֶּנּוּ מְאִירִים כָּל הַנִּדְרוֹת וְכֹל
 הַקְּדָשׁוֹת וְכֹל הַפְּרָכּוֹת. וְכֹאֲשֶׁר מֵנִיעַ הַזְּמַן לְחִדּוֹשׁ
 הַפְּרָכּוֹת וְהַקְּדָשׁוֹת לְהָאִיר, צָרִיךְ לְהַשְׁגִּיחַ בְּכֹל
 תְּקוּנָה שֶׁל הָעוֹלָמוֹת כֻּלָּם, וְכֹל הַתְּקוּנִים הָהֵם
 לְקַיֵּם כֻּלָּם עוֹלָם מִתּוֹךְ הַתְּחִתּוֹנִים, אִם יֵהָיוּ
 בְּשִׁירִים. וְאִם אֵינָם בְּשִׁירִים, אִזּוֹ עוֹמְדָת, (דְּבָר) שְׁלֵא
 מְאִירָה, עַד שֶׁנִּפְרָדִים הַתְּיָבִים מִתּוֹךְ הַזִּכָּאִים, אִזּוֹ
 מִתְעוֹרֵר הַדִּין.

וּמִהַדִּין הַהוּא מִתְחַזֵּק הַצַּד הָאֲחֵר, וְנִמְצָא
 מְקַטְרֵג, כְּדֵי שֶׁיִּנְתְּנוּ לוֹ אֵלּוֹ הַתְּיָבִים,
 מִפְּנֵי שֶׁכֶּתוּב (אִיּוֹב כח) וְלִכְּלֹ תִּכְלִית הוּא חוֹקֵר.
 וּמִכֶּסֶה לְלִבָּנָה. מִדּוּעַ (לֹא מוֹסְרֵת אוֹתָם כִּי הַמְּקַטְרֵג)? מִפְּנֵי
 שֶׁאֵין רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא לְאַבֵּד אֶת
 מַעֲשֵׂי יָדָיו.

וְהִצַּד הָאֲחֵר הֵהוּא עוֹמֵד בְּקִלְפָּה תּוֹקָה, שְׂאִינָה
 יְכוּלָּה לְהַשְׁבֵּר חוּץ בְּאוֹתָהּ עֲצָה שְׁתִּקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא נָתַן לְיִשְׂרָאֵל, שְׂכַתוֹב תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ
 שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם תִּגְנוּ. כִּדִּי לְשׁוֹפֵר הַכֶּסֶי הֵהוּא
 שְׂמִכְסָה אֶת הַלְּבָנָה, וְלֹא מְאִירָה.

וְכֹאֲשֶׁר מִתְעוֹרְרִים יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה בַשׁוֹפֵר, הַקּוֹל
 הֵהוּא שְׂיוּצָא מִהַשׁוֹפֵר מִכָּה בְּאוֹיֵר,
 וּבִקְעַת אֶת הַרְקִיעִים, עַד שְׁעוֹלָה לְגַבִּי הַסַּלֵּעַ
 הֵהוּא הַחֲזֹק, (תִּצַּד הָאֲחֵר) שְׂמִכְסָה לְלְבָנָה, מִשְׁנִיחַ
 וּמוֹצֵא הַתְּעוֹרְרוֹת הַרְחָמִים, אִזּוּ הֵהוּא
 (דף קפד ע"ב)
 שְׁעוֹלָה וְעוֹמֵד לְמַעְלָה, מִתְעַרְבֵּב. אִזּוּ הַקּוֹל הֵהוּא
 עוֹמֵד וּמַעְבִּיר תְּדִין הֵהוּא, וְכִיּוֹן שְׁלִמְטָה
 מִתְעוֹרְרִים תְּרַחֲמִים, כִּדְּגַם לְמַעְלָה מִתְעוֹרֵר
 שׁוֹפֵר אַחֵר עֲלִיּוֹן וּמוֹצֵא קוֹל שֶׁהוּא רַחֲמִים,
 וּמִתְעַרְבְּבִים קוֹל בְּקוֹל, רַחֲמִים בְּרַחֲמִים,
 וּבִהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל לְמִטָּה מִתְעוֹרֵר כִּדְּגַם לְמַעְלָה.
 וְאִם תֵּאמֶר, אֵיךְ יְכוּל קוֹל שֶׁל לְמִטָּה אִזּוּ
 הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל לְמִטָּה לְהַתְּעוֹרֵר - כִּמּוֹ

בין? בא וראה, עולם התחתון עומד לקבל תמיד, והוא נקרא אבן טובה, ועולם העליון לא ניתן לו, אלא כמו שהוא עומד. אם הוא קיים בהארת פנים מלמטה, כמו בן מאירים לו מלמעלה. ואם הוא עומד בעצבות, נותנים לו דין פניגדו.

כמו זה, (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה. שמחה של בן אדם מושך לעצמו שמחה אחרת עליונה. כך גם זה העולם התחתון - כמו שהיא מתעוררת, כך מושך מלמעלה. משום כך מקדימים ישראל ומעוררים בשופר קול שהוא (סוד של רחמים) כלול באש ומים ורוח, ונעשה אחד, ועולה למעלה, ומכה באבן הטובה הזו, ונצבע בגונים אלו של הקול הזה, ואז כמו שמתראה, כך מושך מלמעלה.

וכיון שנתקנת בקול זה, רחמים יוצאים מלמעלה ושורים עליה, ונכללת ברחמים מלמטה ומלמעלה. ואז מתערבב הצד האחר, (מסתכל ורואה בהארת הפנים) ונחלש כחו ולא יכול לקטרנו.

וְהָאֵבֶן הַטּוֹבָה הַזֶּה בְּקִיּוּמָהּ בְּהֶאֱרַת הַפָּנִים מִכָּל
הַצְּדָדִים - בְּהֶאֱרַח שֶׁל לְמַטָּה וּבְהֶאֱרַח שֶׁל
לְמַעְלָה.

מִתִּי עֹמְדָת בְּהֶאֱרַח שֶׁל לְמַעְלָה? הֲיֵיחַ אֹמֵר
בְּיוֹם הַכְּפוּרִים. וּבְיוֹם הַכְּפוּרִים מְאִירָה
הָאֵבֶן הַטּוֹבָה הַזֶּה בְּאֵזֶר שֶׁל לְמַעְלָה מִתּוֹךְ
הָאֵזֶר שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, (וּמִתְעַרְבֵב הַמְּקוּמָרָג הַהוּא), וְאִז
מִתְקַנֵּים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה שְׁעִיר אֶחָד, וְשׁוֹלְחִים
לְמַדְבָּר הַזֶּה הַחֹק שֶׁהוּא שׁוֹלֵט עָלָיו.

וְהַצֵּד הָאֲחֵר הַהוּא הוּא נִקְרָה אֶמְצָעִית שֶׁל
הָעוֹלָם הַחֵרֵב, מִשּׁוּם שֶׁכָּל חֲרָבָה וְשִׁמְמָה
(הוּא מִמְּנוֹ, מִהַצֵּד הָאֲחֵר הַהוּא הַשּׁוֹלֵט) מִמְּנוֹ, הַצֵּד הָאֲחֵר הַהוּא
שׁוֹלֵט עָלָיו, וְנִקְרָה הָאֶמְצָעִית שֶׁל כָּל הַיְשׁוּב, צֵד
הַקְּדוּשָׁה הוּא. וְעַל זֶה עֹמְדָת יְרוּשָׁלַיִם בְּאֶמְצָע
כָּל הַיְשׁוּב שֶׁל הָעוֹלָם.

בְּשִׁתֵּי נִקְדוּת נִבְדָּלָת מְלָכוּת שְׁמַיִם, צֵד הַקְּדוּשָׁה
- אֶחָת שְׁלָה, וְאֶחָת שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
נִקְרָה עֲלִיזָה נְעֻלְמָת, וְעַל זֶה בְּקִיּוּמָהּ בְּשִׁתֵּי

נְקֻדוֹת. נְקֻדָּה שְׁלֵה עוֹמְדַת תְּחִתֶּיהָ, יְרוּשָׁלַיִם, אֶמְצֵעַ שֶׁל כָּל הַיְשׁוּב. נְקֻדָּה שְׁלוֹקַחַת מֵאֵמָּה עֲלִיוֹנָה וּסְתוּמָה, הִיא גַּן עֵדֶן שֶׁל הָאָרֶץ, שְׁעוֹמְדַת בְּאֶמְצֵעַ שֶׁל כָּל הָעוֹלָם לְכָל הַצְּדָדִים, שֶׁל הַחֲרָבָה וְהַיְשׁוּב וְכָל צְדָדֵי הָעוֹלָם.

וְעַל זֶה בְּאֶמְצֵעַ גַּן עֵדֶן עוֹמְדַת נְקֻדָּה אַחַת עֲלִיוֹנָה נְעֻלְמַת וּסְתוּמָה שְׁלֵא נוֹדַעַת. וְעַמּוּד אֶחָד נְעוּיִן מְלֻמְטָה לְמַעְלָה תוֹךְ הַנְּקֻדָּה הַהִיא, וּמִשָּׁם נוֹבְעִים מִים שֶׁנִּפְרָדִים לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם. נִמְצְאוּ שְׁלֵשׁ נְקֻדוֹת בְּעוֹלָם שְׁעוֹמְדוֹת זוֹ עַל זוֹ, בְּרִגְמַת שְׁלֵשׁ נְקֻדוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה.

בֵּא וּרְאֵה, הַשָּׁעִיר הַהוּא שֶׁשׁוֹלְחִים יִשְׂרָאֵל לְעֲזָאוֹל לְמִדְבָּר הַהוּא, בְּדֵי לָתֵת חֵלֶק לַצֹּד הָאַחַר הַהוּא לְהַתְעַסֵּק אִתּוֹ. וְאִם תֹּאמַר, שְׁנֵי שָׁעִירִים לָמָּה כָּאֵן? אֶחָד לָהּ, וְאֶחָד לַצֹּד הָאַחַר הַהוּא. נִיחָא הַשָּׁעִיר הַהוּא שֶׁל הַצֹּד הָאַחַר, אֵךְ לָהּ מִדּוּעַ?

אֵלֶּא, לְמַלְךְ שְׁהִיָּה בּוֹעֵם עַל בְּנוֹ, קָרָא לַשּׁוֹמֵר,
 זֶה שְׁעוֹשֶׂה דִין בְּבְנֵי אָדָם תָּמִיד, בְּדֵי
 שְׂיִתְכוּנֵן לַעֲשׂוֹת דִין בְּבְנוֹ. הַשּׁוֹמֵר הֵחֹא שָׁמַח,
 וּנְכַנֵּם לְבֵית הַמֶּלֶךְ לְאֹכַל שָׁם. כִּיּוֹן שָׁרְאָה אוֹתוֹ
 בְּנוֹ, אָמַר, וַדַּאי לֹא נְכַנֵּם הַשּׁוֹמֵר כָּאֵן בְּבֵית אָבִי
 אֵלֶּא מִשּׁוֹם שְׁכַעַם הַמֶּלֶךְ עָלַי. מָה עֲשָׂה? הֲלֹךְ
 וְהִתְפַּיִם עִמּוֹ. וּמִשּׁוֹם שְׁהִתְפַּיִם עִמּוֹ, צִוָּה הַמֶּלֶךְ
 לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה עֲלִיוָנָה לוֹ וּלְבְנוֹ, וְצִוָּה שְׁלֹא יֵדַע
 בּוֹ הַשּׁוֹמֵר הֵחֹא.

לְבַסּוֹף נְכַנֵּם הַשּׁוֹמֵר הֵחֹא. אָמַר הַמֶּלֶךְ, עֲתָה

אִם יֵדַע זֶה מִהֶסְעוּדָה הָעֲלִיוָנָה

(דף קפה ע"א)
 שְׁהִכְנַתִּי לִי וְלְבְנֵי, וְתַבְלִבֵּל הַשְּׁלֶחָן. מָה עֲשָׂה?
 קָרָא לְמַמְנָה עַל הֶסְעוּדָה וְאָמַר לוֹ, תִּכְיֵן מִשְׁהוֹ
 וְתִשִּׂים לְפָנַי, וְתִשִּׂים לְפָנַי הַשּׁוֹמֵר הֵחֹא, בְּדֵי
 שְׂיִחְשַׁב שְׁסוּעַד לְפָנַי מִשְׁלִי, וְלֹא יֵדַע מִהֶסְעוּדָה
 הַחֲשׁוּבָה הֵחִיא שֶׁל שְׂמֻחָה שְׁלִי וְשֶׁל בְּנֵי, וַיִּבְחַח
 הַחֶלֶק הֵחֹא וַיֵּלֶךְ לוֹ, וַיִּתְרַחַק מִהַשְּׂמֻחָה שֶׁל
 הֶסְעוּדָה שְׁלָנוֹ. וְאִם לֹא שְׁעֲשָׂה הַמֶּלֶךְ כֵּן, לֹא
 יִתְרַחַק הַשּׁוֹמֵר הֵחֹא מִבֵּית הַמֶּלֶךְ.

בְּךָ אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, תִּזְמִינּוּ שְׁנֵי
 שְׁעִירִים, אֶחָד לִי וְאֶחָד לַמִּקְטָרֵג הַהוּא, בְּדֵי
 שְׂיַחֲשֵׁב שְׁמִסְעוּדָה שְׁלִי הוּא אוֹכֵל, וְלֹא יֵדַע
 בְּמִסְעוּדַת הַשְּׂמִיחָה הַאֲחֵרַת שְׁלָנוּ, וַיִּקַּח תַּחֲלֹק
 הַהוּא וַיִּלְךְ לְדַרְכוֹ וַיִּתְרַחֵק מִבֵּיתִי. כִּיּוֹן שְׂאֵמָא
 הָעֲלִיזוּנָה, עוֹלָם הָבֵא, בָּאָה לְשָׂרוֹת תּוֹךְ תַּחֲיִכֵּל
 שְׁלֵ הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן לְמִצָּא אוֹר (לְחַשְׁנִים עֲלֶיהָ בְּהַאֲרָה)
 שְׁלֵ הַפְּנִים, דִּין הוּא שְׁלֹא יִמְצָא הַמִּקְטָרֵג הַהוּא,
 וְלֹא בְעֲלֵי הַדִּין לְפָנָיו, בְּאֲשֶׁר מוֹצִיא כָּל הַתְּפָרוֹת
 וּמְאִיר לְכֻלָּם. וְכֹל שְׁפַע תַּחְרוֹת הַהוּא נִמְצָא,
 וַיִּשְׂרָאֵל נוֹטְלִים מֵאֵלוֹ הַתְּפָרוֹת.

שְׂתַּרִי בְּאֲשֶׁר הָעוֹלָם הָבֵא נִכְנָם לַחֲיִכֵּל שְׁלֵ
 הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן וּמוֹצֵא שְׁשִׁמְחָה הָעוֹלָם
 הַתַּחְתּוֹן עִם בְּנָיו בְּמִסְעוּדָה הָעֲלִיזוּנָה הַהוּא, אִז
 הוּא מְבַרְךְ הַשְּׁלֵחָן, וְהָעוֹלָמוֹת כֻּלָּם מִתְּפָרְכִים,
 וְכֹל שְׂמִיחָה וְכֹל הָאֲרַת הַפְּנִים נִמְצָאוֹת שָׁם. זֶהוּ
 שְׂפָתוֹב (וַיִּקְרָא טו) לְפָנָי ה' תִּתְּהָרוּ.

כָּתוּב (ויקרא טו) וְנָתַן אֶהְרֹן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים
 גְּדֹלוֹת גֹּדֵל אֶחָד לַה' וְגֹדֵל אֶחָד
 לְעֹזֶאֱזֹל. זוּהִי הַשְּׂמִימָה הַהִיא שֶׁל הַמִּקְטָרֵג הַהוּא,
 כִּדְבַר שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִפִּיל עִמּוֹ גֹּדֵל, וּמִזְמִין
 אוֹתוֹ, וְלֹא יוֹדֵעַ שֶׁאֵשׁ דּוֹלֵק שָׁם עַל רֵאשׁוֹ וְעַל
 הָעַם שְׁלוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כה) כִּי גִחְלִים אֶתָּה
 חֲתָה עַל רֵאשׁוֹ.

וְסִימָנָךְ - (אסתר ה) אַף לֹא הִבִּיֵּאתָ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
 עִם הַמֶּלֶךְ אֶל הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ כִּי
 אִם אוֹתִי. וְכַתוּב, וַיֵּצֵא הָמֶן בַּיּוֹם הַהוּא שְׂמִימָה
 וְטוֹב לֵב. בַּחֲלֹק הַהוּא שֶׁנּוֹטֵל, וְהוֹלֵךְ לוֹ. וּבִסּוּף,
 בְּאֲשֶׁר בָּא הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיזֹן לְבֵית הַמַּלְכָּה, הַמַּלְכָּה
 מִבְּקִשְׁתַּת עֲלֶיהָ וְעַל בְּנֵיהָ וְעַל עַמָּהּ מִן הַמֶּלֶךְ.

וְאֶפְלוּ בְּזִמְן שִׁישְׁרָאֵל בְּגָלוֹת וּמִתְפַּלְלִים תְּפִלוֹת
 בְּכָל יוֹם, הִיא עוֹלָה בַּיּוֹם זֶה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 הָעֲלִיזֹן וּמִבְּקִשְׁתַּת עַל בְּנֵיהָ, וְאִזּוֹ נִגְזְרוֹת כָּל אוֹתָן
 נִקְמּוֹת שֶׁעֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת עִם

אָרום, וְנִגְזָר אֵיךְ עֲתִיד הַמְּקַטְרֵג תְּהִי לַעֲבֹר מִן
הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנִצַּחַת.

וְסִימְנֵךְ - בְּזִמְן הַגְּלוּת (אסתר ז) כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי
וְגו'. כִּי אֵין הַצָּר שׁוֹחַ בְּנִזְק הַמֶּלֶךְ. מַה
זֶה בְּנִזְק הַמֶּלֶךְ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע ז) וְהִכְרִיתוּ
אֶת שְׂמִנּוֹ מִן הָאָרֶץ וּמֵה תַעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל.
שְׁתֵּרֵי הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן לֹא מִתְקַיֵּם בְּקִיּוּמוֹ, וְזֶהוּ בְּנִזְק
הַמֶּלֶךְ.

וְאִז, וְהָמֵן נִבְעַת מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמְּלִכָּה. אִז אֹר
הַפָּנִים וְכָל שְׂמֻחָה נִמְצָאָה, וַיִּשְׂרָאֵל יוֹצְאִים
לְחֵרוֹת בַּיּוֹם הַהוּא. וְאִז, מִהֵיוֹם הַהוּא וְהִלָּאָה,
חֵרוֹת וְשְׂמֻחָה בְּגִלּוֹי לְשִׁלֹּט עֲלֵיהֶם, וְאִז צָרִיךְ
לְשִׂמְחָה עִמָּהֶם. מִכָּאֵן וְהִלָּאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּתְּנּוּ לוֹ חֵלֶק
לְהִתְרַחֵק מֵהֶם, כִּךְ נִם נּוֹתְנִים לְשָׂאֵר הָעַמִּים
לְהִתְרַחֵק מֵהֶם לְמִטָּה.

בֵּא וּרְאֵה, מַה הוּא סוֹד הַקְּרָפְנוֹת לְהַקְרִיב שְׁעִיר
(בְּנִגְדַּ שְׁעִיר) וְלֹא דָבָר אַחֵר? וּמִדּוּעַ שְׁעִיר בְּרֵאשׁ

חֲדָשׁ, וְכֵאן גַּם בֵּין שְׁעִיר? אֵלֶּא, אִם תֹּאמַר מִשׁוּם
שֶׁהוּא צַד שְׁלוֹ - טוֹב. מִדּוּעַ לֹא הָיָה עוֹז?

אֵלֶּא דָּבָר זֶה צָרִיךְ, וְהוּא נִמְצָא לְבַעֲלֵי כְּשׁוּפִים,
שָׁפֵל מִעֲשֵׂיהֶם בְּמַה שְׁלֹא (מִתְחַבֵּר) יִהְיֶה
בְּנִקְבָּה. וְעַל זֶה שְׁעִיר, שְׁלֹא הִתְחַבֵּר בְּנִקְבָּה בְּכָל
הַצְּדָדִים שְׁלוֹ. עוֹז, כַּאֲשֶׁר הִתְחַבֵּר בְּנִקְבָּה. וּמִשׁוּם
שֶׁהוּא מְלֶךְ, נוֹתְנִים לוֹ מִשׁוּם הַכְּבוֹד שְׁלוֹ, זֶה
שְׁלֹא הִתְחַבֵּר בְּנִקְבָּה וְלֹא נָתַן כַּחוֹ לְאַחֵר. וְזֶה
יְדוּעַ לְאוֹתָם הַמְכַשְׁפִּים שְׂמֵשֶׁת־מְשִׁים בְּמַעֲשֵׂים
אֵלֶּה. וּמִפְּנֵי כֵּךְ שׁוֹרִים עַל הַשְּׁעִיר הַהוּא כָּל
אוֹתָם הַחֲטָאִים.

בֵּא וּרְאֵה, אֵף עַל גַּב שֶׁהוּא חֵלֶק לִצַּד הָאֲחֵר
הַהוּא - סוּד כָּאן. כָּל אֵלוֹ צְדָדִים אֲחֵרִים
שְׁלִמְטָה (שְׁנִקְרָאִים מִצּוֹלוֹת יָם), כֻּלָּם טְמֵאִים יוֹתֵר. וְכָל
מֵה שְׁיִוְרָדִים מִדְּרָגוֹת תַּחְתּוֹנוֹת, כֵּךְ הַטְּמֵאָה
שְׁלָהֶם יוֹתֵר. וּמִפְּנֵי בֵּין בְּעוֹז, חֵלְקָם יוֹתֵר, מִשׁוּם
שֶׁהַשְּׁעִירוֹת (דף קפה ע"ב) שְׁלוֹ תְלוּיֹת יוֹתֵר מִבְּהֵמָה
אֲחֵרָת, כִּמוֹ שְׁדִין שְׁלָהֶם תְלוּי לְמִטָּה בְּטְמֵאָה.

אבל מלכות הרשעה הזו האחרת, מלך של הכל
 בצד ההוא, הטמאה שלו היא יותר מבחורת, ולא
 טמאה שלמה כאלה התחוננים. ועל זה שעיר,
 שהשער שלו לא תלוי ולא חלק. לא חלק, מפני
 הטמאה החיה שלו. ולא תלוי, כדי שלא תתחוק
 בו טמאה כאלה התחוננים, ועל זה ודאי שעיר,
 ולא אחר.

כפור, מדוע נקרא כפור? אלא מפני שמנקה
 כל טמאה ומעביר אותה מלפניו ביום
 ההוא. ועל זה יום כפור יום של נקיון, וכך
 קוראים לו, שכתוב (ויקרא טז) כי ביום תזה יכפר
 עליכם לטהר אתכם. כי היום תזה צריך לו
 לכתב! מה זה כי ביום תזה? אלא משום
 שמתחר מקדש למעלה ומתנקה (ומאיר), כתוב כי
 ביום תזה יכפר עליכם. יכפר וינקה בתחלה ביום
 תזה, כדי שיתחר, ולבסוף עליכם.

עוד, יכפר ביום תזה, וינקה לו בתחלה. וכל
 זה עליכם, בסבתכם צריך לנקות אותה,

וּלְטַהֵר אֹתָהּ תְּחַלֶּה. יְכַפֵּר - מִי יְכַפֵּר? אֵלֶּא זֶהוּ
 עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שְׁמַאִיר וּמְנַקֵּה לְכֻלָּם. וְעַל זֶה כָּל
 צְדָדִים רָעִים, שְׁנַקְרָאִים מְצוּלוֹת יָם, עוֹזְבֵּרִים.
 וּכְמוֹ שְׂאוֹתָן מְצוּלוֹת יָם תְּלוּיּוֹת, כָּף גַּם תְּלוּיּוֹת
 שְׁעָרוֹת (שָׁלוּ, שְׁהוּא צַד) שָׁלוּ, שְׁהוּא צַד שְׁלָהֶם, וְשִׁעַר
 שֶׁל הַצַּד הַהוּא לֹא חֶלֶק.

כְּמוֹ זֶה כָּתוּב, (שם) וְכַפֵּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאוֹת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשָׁעֵיהֶם לְכֻל חַטָּאוֹתָם. וְכֻל
 חַטָּאוֹתָם צָרִיף לוֹ לֹא לֹמַר! אֵלֶּא לְהַנָּאָה שְׁלָהֶם.
 מִכָּאֵן וְהִלָּאָה לְכֻל חַטָּאוֹתָם, שְׁלֹא יִכּוֹל הַמַּקְטִיר
 לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם (וְעַל זֶה) בְּיוֹם כְּפוּר, שְׁהוּא תְּעַבְרַת
 כָּל תְּחֻבוֹת וְנִקְוֵי שְׁלָהֶם. צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְנִקּוֹת
 עֲצָמָם וּלְלֶכֶת יַחַפֵּי רַגְלֵם בְּמִלְאֵכֵי עֲלִיּוֹן. חַמְשָׁה
 עֲנוּיִים בְּדֵי לְהַעֲזוֹר בְּחַמְשָׁה צְדָדִים עֲלִיּוֹנִים שִׁזּוּם
 הַכְּפוּרִים מוֹצִיא אוֹתָם, וְהֵם שְׁעָרִים שָׁלוּ.

וְאֵם שְׁתִּיָּה מִחֲשִׁיב, שְׁהִיא מִצַּד שֶׁל יִצְחָק, הָרִי
 שְׁשָׁה. וְאֵף עַל גַּב שְׁכַבְלָל אֲכִילָה הִיא, וְאֵז
 הֵם שְׁשָׁה, וְעֲנוּי אַחֲרוֹן תְּשֻׁמִּישׁ הַמַּטָּה הוּא,

וּבְדַרְגָּה שְׁשִׁית נִמְצָא, וּבְנִגְדָה אָנוּ עוֹשִׂים עֲנוּי
זֶה.

כְּתוּב (במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׂבִיעִי הַזֶּה,
וְכְתוּב (ויקרא כג) אַךְ בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ. בַּעֲשׂוֹר
- בַּעֲשִׂירֵי צָרִיךְ לוֹ לֵאמֹר! מַה זֶה בַּעֲשׂוֹר? אֵלֶּא
מִשּׁוֹם שְׁעַתָּה בְּיוֹם זֶה, כָּל מַדְרָגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת
בָּאוֹת אֵלָיו עַל אֵלָיו לְשָׂרוֹת עַל הַלְבָנָה וּלְהָאִיר
אוֹתָהּ, וְכֵן בְּסוֹד שָׁל עֲשֶׂר, עַד שְׁעוֹלָה לְמֵאָה.
וּבְאֲשֶׁר עוֹמְדָת בְּסוֹד שָׁל מֵאָה, אִזּוּ הַכֹּל אַחֵר,
וְנִקְרָא יוֹם הַכַּפּוּרִים. וְעַל זֶה בַּעֲשׂוֹר, כְּמוֹ שְׂאֵתָה
אוֹמֵר זְכוּר, שְׂמוּר, שְׂכַלְם בָּאִים בְּדֵי לְעֲשֶׂר
וּלְהָאִיר בְּסוֹד שָׁל עֲשֶׂר.

תְּחִזִּיר תִּזְקֵן תִּזְהַר רֵאשׁוּ כְּנִגְדַרְבִּי שְׂמֵעוֹן, וְאָמַר
לוֹ, (רְבִי שְׂמֵעוֹן) תִּירֵי יִדְעֵתִי שְׂשֵׂאֵלָה תְּקַשָּׂה
בְּכֹאֵן, בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׂבִיעִי. אָמַר לוֹ רְבִי
שְׂמֵעוֹן, וְדַאִי, (זֶה בַּעֲשִׂירֵי נְכוּן הוּא וְכוּן הוּא, אֲבָל בַּעֲשׂוֹר מְדוּעַ וְכוּן)
בַּעֲשׂוֹר נְכוּן הוּא. אִם כֵּן הוּא, מְדוּעַ עוֹלָה
לְמֵאָה? וְתִירֵי מִתְּפֹסוּק לֹא נִרְאָה, אֵלֶּא שְׁעוֹלָה

לְשַׁבְּעִים, מִמִּשְׁמַע שְׁכַתוֹב בְּעֶשׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי.
 וּכְאֲשֶׁר מְעַשְׂרִים לְשַׁבְּעִי עֶשֶׂר פְּעָמִים, הֲרִי וְדֹאֵי
 עוֹלָה לְשַׁבְּעִים. אָמַר לוֹ, עַל זֶה הִתְחַדַּרְתִּי רֵאשִׁי
 כְּלַפֵּיךָ, שְׁחֲרִי יִדְעֵתִי שְׁחַכֶּם אֶתָּה.

בֹּא וּרְאֵה, שְׁנֵי סוּדוֹת פָּאן. אַחַד, שְׁחֲרִי הַלְבָּנָה
 נִקְרָאת חֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, וּמִפְּנֵי כֵן נִקְרָא חֹדֶשׁ
 הַשְּׁבִיעִי עֶשׂוֹר, מִפְּנֵי שְׁכַשְׁמֵאִירִים לָהּ עֶשֶׂר
 פְּעָמִים - הֲרִי מֵאָה. וְעוֹד, דְּבָר זֶה שְׁאִמְרַתְּ, וְדֹאֵי
 לְשַׁבְּעִים עוֹלָה בְּיוֹם זֶה (וּבְמִדְרָגָה שֶׁל שְׁבָעִים הִיא, וּבְמִדְרָגָה שֶׁל
 מֵאָה הִיא, לְדִרְגָּה שֶׁל מֵאָה לְהַשְׁלִים וּלְהֵאִיר). וּבְדִרְגָּה זוֹ שֶׁל
 שְׁבָעִים, שְׁחֲרִי בְּיוֹם זֶה נוֹטֵל לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל
 לְדוֹן, וּבְכֵל עוֹמְדִים בְּנִשְׁמָה יוֹתֵר מִחֲנוּף, שְׁחֲרִי
 בְּיוֹם זֶה עֲנוּי שֶׁל הַנְּפֶשׁ הוּא, וְלֹא שֶׁל הַגּוּף, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם. כִּי כָל הַנְּפֶשׁ
 אֲשֶׁר לֹא תִעָנֶה. וְיוֹם זֶה לוֹקַח לְכָל הַנְּפִשׁוֹת
 וְנִמְצְאוֹת בְּרִשׁוֹתוֹ. וְאִם לֹא עוֹמְדָת בְּסוּד (בְּרִשׁוֹת)
 שֶׁל שְׁבָעִים, אֵין לָהּ רִשׁוֹת בְּנִפְשׁוֹת (לְעֵמֶד שָׁם),
 שְׁעֵמִידַת הַנְּפִשׁוֹת בְּסוּד (דף קפו ע"א) שֶׁל שְׁבָעִים, כְּמוֹ

שָׁנָאֵמֵר (תהלים ז) יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה
וְגו'.

וְאִם תֵּאמַר, נִפְשׁוֹת הַיְלָדִים שֶׁלֹּא הִשְׁלִימוּ
לְשִׁבְעִים שָׁנָה לֹא שׁוֹלְטִים בָּהֶם - וְדַאי
שֶׁשׁוֹלְטִים בָּהֶם, אֲבָל לֹא בְשִׁלְמוֹת, כְּמִי שֶׁזָּכָה
לְיָמִים הַרְבֵּה לְמַצּוֹת הַתּוֹרָה, וְעַם כָּל זֶה, בְּכָל
שִׁבְעִים שָׁנָה הִיא הוֹלְכֶת. וְעַל זֶה לְמַדְנֵנו, אֶחָד
הַמְרַבֵּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט. מַה זֶה אֶחָד? בְּיַחְוֹד שֶׁל
שִׁבְעִים שָׁנָה, מִי שֶׁמְרַבֵּה וּמִי שֶׁמִּמְעִיט.

וְעַל זֶה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים עוֹבְרֶת בְּכָל הַשִּׁבְעִים,
וְנִשְׁלֶמֶת דְּרַגְתָּהּ זוּ בְּכֻלָּם, וְכָל הַנְּשִׁמּוֹת
עוֹלוֹת לְפָנָיו, וְדָן אֶת כָּל בְּרִיּוֹ, וְהַקּוֹדֵשׁ בְּרוּךְ
הוּא מְרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם זֶה. מִי שֶׁלֹּא הֶעֱבִיר
מִנּוּחַ מְרוּחוֹ לְכַפֵּר עָלָיו, (בְּיוֹם זֶה) כִּי אֲשֶׁר עוֹלָה
תְּכַלֵּתוּ בְּיוֹם זֶה, טוֹבֵעַ בְּמָקוֹם הַהוּא שֶׁנִּקְרָא
רֶפֶשׁ וְטִיט, וְהוּא מְצוֹלֵת יָם, וְלֹא עוֹלָה לְהִיּוֹת
עֲטָרָה בְּרֵאשׁ הַמֶּלֶךְ.

בַּיּוֹם זֶה לֹא צָרִיךְ בֶּן אָדָם לְפָרֵשׁ חֲטָאָיו בְּפָנַי
 אַחֲרַי, מִשּׁוֹם שֶׁכַּמָּה הֵם שְׁלוֹקָחִים הַדְּבֹר
 הַהוּא וּמַעֲלִים אוֹתוֹ לְמַעַלָּה, וַיֵּשׁ עֲדִים בְּדְבֹר
 הַהוּא. וְזָמָּה (מיכה ז) מְשַׁכְּבֵת חֵיקָךְ שָׁמַר פֶּתַחַי פִּיךָ
 - כָּל שָׁכֵן אֵלָיו שְׁחֹלְכִים וּמִסְתַּכְּלִים לְקַטְרַג
 עֲלֵיהֶם וּמְעִידִים עֲלֵיהֶם, וְכָל שָׁכֵן שְׁעֵזוֹת הוּא
 לְפָנַי הַכֹּל וְחֹלּוֹל שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 וְעַל זֶה כְּתוּב, (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לַחֲטִיָּא
 אֶת בְּשָׂרְךָ. (מכאן והלאה סוד באופן אחר)

פֶּתַח וְאָמַר, (שמות יב) הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ
 חֲדָשִׁים וְגו'. וְכִי כָּל הַזְּמַנִּים וְהַחֲדָשִׁים
 אֵינָם שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? (אֵלֶּא חֲדָשִׁיכֶם לֹא כְּתוּב)
 אֵלֶּא הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, שְׁלֵי הוּא, אֲבָל אֲנִי
 מְסַרְתִּי אוֹתוֹ לָכֶם. שְׁלָכֶם הוּא בְּנִגְלָה, אֲבָל
 שְׁבִיעֵי שְׁלֵי הוּא, וְעַל זֶה הוּא בְּכֶסֶה וְלֹא בְּנִלוּי.
 חֲדָשׁ שְׁלָכֶם הוּא מְסַדֵּר בְּסֻדְר אוֹתֵיזוֹת אֲבִיב,
 שְׁהוּא א' ב' ג'. י"ב הוּא סוּד אוֹת ג' (וְהוּא א' ב' ג'
 בְּסֻדְר הָאוֹתֵיזוֹת). אֲבָל הַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, שְׁלֵי הוּא מְסוּפֵה

הַאֲוֹתִיּוֹת (תְּשֻׁרִי). מָה הַטַּעַם? אַתֶּם מִמַּטָּה לְמַעְלָה,
וְאֲנִי מִמַּעְלָה לְמַטָּה.

זֶה שְׁלִי. בְּרֹאשׁ הַחֹדֶשׁ אֲנִי הוּא בְּכַסּוּי, וּבַעֲשָׂרָה
לְחֹדֶשׁ אֲנִי הוּא, מִשּׁוּם שְׂאֲנִי בְּחֻמֵּשׁ
רֵאשׁוֹנוֹת, וּבְחֻמֵּשׁ אַחֲרוֹנוֹת, וּבְחֻמֵּשׁ שְׁלִישִׁיּוֹת.
בְּתַחֲלַת הַחֹדֶשׁ אֲנִי הוּא מִשּׁוּם חֲמִשָּׁה יָמִים.
בַּעֲשָׂרָה לְחֹדֶשׁ אֲנִי הוּא מִשּׁוּם חֲמִשָּׁה יָמִים
אַחֲרֵיהֶם. בְּחֲמִשָּׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲנִי הוּא מִשּׁוּם
חֻמֵּשׁ שְׁלִישִׁיּוֹת.

מָה הַטַּעַם כָּל זֶה? מִשּׁוּם שְׁכָל חֹדֶשׁ זֶה הוּא
מֵעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּסוֹד חֻמֵּשׁ
הוּא, בְּכָל זְמַן וְזְמַן, וּמִשּׁוּם כִּךְ חֹדֶשׁ זֶה הוּא
בְּכַסּוּי וְלֹא בְּגִלּוּי, מִשּׁוּם שְׁעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּכַסּוּי
הוּא, וְכָל דְּבָרָיו בְּהֶסְתֵּר. וְחֹדֶשׁ זֶה הוּא שְׁלֵ
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ. כִּיּוֹן שְׂמַנִּיעַ יוֹם הַט"ו
לְחֹדֶשׁ, אִזּוֹ מִתְנַלָּה. הַכֹּל הוּא מַנִּיעַ בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת
הַלְּבָנָה, וְנִשְׁלָמֶת הַלְּבָנָה וּמְאִירָה מֵאֲמֵר
הָעֲלִיּוֹנָה, וְעוֹמְדָת לְהָאִיר לְתַחֲתוֹנִים מִתּוֹךְ הָאֹר

הָעֲלִיּוֹן, וְעַל זֶה נִקְרָא רֵאשׁוֹן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא
 בג) וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן. עַד עַכְשָׁן
 עוֹמְדִים כָּל הַיָּמִים בְּסוּד עֲלִיּוֹן. מִכָּאן יוֹרְדִים
 לְסוּד תַּתְּחִיּוֹן.

בֵּא וּרְאֵה, מִיּוֹם הָעֲלִיּוֹן הָיוּ יָמִים אֵלּוּ
 הָרֵאשׁוֹנִים, סוּד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, מִי דָן
 דִּין שֶׁל הָעוֹלָם, שְׁחֵרֵי דִין לֹא נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם
 אֲלֵא מִדִּין תַּתְּחִיּוֹן? (סוּד) שְׁזָה - (ישעיה נד) אֱלֹהֵי
 כָּל הָאָרֶץ יִקְרָא. שָׂאם תֵּאמַר דִּין הָעוֹלָם דָּן
 לְמַעַלָּה, אִם בֵּן לֹא הָיָה נִקְרָא עוֹלָם הַחֲרוּת,
 עוֹלָם שֶׁהוּא אוֹר שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, עוֹלָם שֶׁל כָּל
 הַחַיִּים, עוֹלָם שֶׁל כָּל הַחֲרוּת. וְאִם תֵּאמַר מִדִּין
 שֶׁל יִצְחָק - אִם הוּא מְעוֹרָר דִּין לְגַבִּי הָעוֹלָם
 הַזֶּה, לֹא יְכוּלִים כָּל הָעוֹלָם לְסַבֵּל, שֶׁהָאֵשׁ הָעֲלִיּוֹן
 תַּתְּקוּף תְּהוּא, אִין מִי שֶׁסּוּבֵל אוֹתוֹ, אֲלֵא אֵשׁ
 שְׁלִמְטָה, שֶׁהוּא אֵשׁ שֶׁסּוּבֵל אֵשׁ.

אֲלֵא, כְּמוֹ שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה עוֹלָם תַּתְּחִיּוֹן שֶׁל כָּל
 הָעוֹלָמוֹת, כְּדָן גַּם כָּל דִּינָיו מֵעוֹלָם

התחתון, של אלקים שופט. וזה נקרא דין עליזון
 על העולם הזה, ומשום שהוא רדנה שביעית, לא
 גוזרים גזרה על בן אדם אלא מעשרים שנה
 ומעלה.

הסתכל תזקן היה ברבי שמעון, וראה אותו
 שזולגות עיניו דמעות. אמר רבי
 שמעון, אם היא שביעית, מדוע (דף קפו ע"ב) מעשרים
 שנה ומעלה? אמר לו, אשרי מי שמדבר על
 אננים שומעות.

בא וראה, בית דין שלמטה בארץ לא גוזרים
 דין על בן אדם עד שלש עשרה שנה. מה
 הטעם? משום שעוזבים שבע שנים לשביעית,
 אלהי כל הארץ יקרא. ואין רשות לאדם באלו
 השבע. ואלו השבע לא נמצאות אלא על שלש
 עשרה שלמטה (בארץ), שאלו כסא לנביו, ומשום
 זה כל גזרות וכל הדינים שלמטה, מאלו השבע
 שנים שלמטה, כללות של עשרים שנה הם.

וְדִין הָעוֹלָם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא עַל יְדֵי זֶה
 הַמְדֻרָּגָה, שֶׁהוּא מִמֶּשׁ עוֹמֵד בְּדִין עַל בְּנָיו
 בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּרֵי לְהַטְהֵר לְגַבִּי הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן,
 מִשּׁוֹם שֶׁאֵין לוֹ סִיּוּעַ לַעֲלוֹת וּלְהַטְהֵר אֶלָּא מִתּוֹךְ
 הַתַּחֲתוֹנִים.

וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחַמְשָׁה עָשָׂר יוֹם, אִזּוֹ נוֹטֵל
 לְבָנָיו לְפָרֵשׁ בְּנַפְיוֹ עֲלֵיהֶם וְלִשְׁמַח
 עִמָּהֶם. וְעַל זֶה כָּתוּב וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם
 הַרְאֵשׁוֹן. פְּרִי זֶה הוּא אֵילָן שֶׁנִּקְרָא עֵץ פְּרִי,
 וְנִמְצָא בוֹ פְּרִי. עֵץ הָדָר - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים צו)
 הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו. מָה הַטַּעַם נִקְרָא הָדָר, וּמִי הוּא
 הָדָר? אֶלָּא זֶה צְדִיק.

מִדּוּעַ נִקְרָא הָדָר, וְהֵרִי מְקוֹם מִסְתָּר הוּא שֶׁאֵין
 לוֹ גְלוּי, וְצָרִיךְ לְהִתְכַּסּוֹת תָּמִיד, וְאֵין
 הָדָר אֶלָּא מִי שֶׁמִּתְנַלֵּה וּמִתְרַאֶה? אֶלָּא, אֵף עַל
 נֵב שֶׁהוּא דְרָגָה מִסְתַּרֵת, הַדּוּר הוּא שֶׁל כָּל הַגּוֹף,
 וְלֹא נִמְצָא הַדּוּר לְגוֹף אֶלָּא בוֹ. מָה הַטַּעַם? מִי
 שֶׁאֵין עִמּוֹ מְדֻרָּגָה זֶה, אֵין בוֹ הַדּוּר לְבֵא בְּבָנָיו

אָדָם. קוֹלוֹ אֵין עִמוֹ בְּדַבְּרוֹ (בְּזָכַר), וְהַדּוֹר (וְדַבְּרוֹ)
 שֶׁל קוֹל נִפְסָק מִמֶּנּוּ. וְקִנּוּ וְהִדְרָר וְקִנּוּ לֹא עִמוֹ,
 וְאֵף עַל גַּב שְׂמֵת־כַּסִּית הַדְּרָגָה הַחַיָּא, כָּל הַדּוֹר
 הַגּוֹף תְּלוּי בּוֹ, וּמֵת־כַּסָּה וּמֵת־נֹלֶה. וּמִפְּנֵי כֵן עֵץ
 הַדֶּרֶךְ הוּא, עֵץ שֶׁכָּל הַדּוֹר הַגּוֹף תְּלוּי בּוֹ, וְזֶהוּ
 הוּא עֵץ עֲשֵׂה פְרִי.

כַּפַּת תְּמָרִים - פֶּאן נִכְלָלֶת אִשָּׁה כְּבַעֲלָה בְּלִי
 בְּרוּה, כַּפַּת תְּמָרִים כְּאֶחָד. וְעֵנָף עֵץ עֶבֶת
 - שְׁלֵשָׁה. וְעֵלִים שְׁלוֹ - זֶה בְּצַד זֶה, וְזֶה בְּצַד זֶה,
 וְאֶחָד שֶׁשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם. וְעֶרְבֵי נַחַל - שְׁנַיִם, שְׁאֵין
 לָהֶם רֵיחַ וְטַעַם, כְּשׁוֹקֵם בְּכֵן אָדָם. (וּמִפְּנֵי כֵן) לֹא־לֵב
 נוֹטֵל בְּלֶם, כְּחוּט הַשְּׂדֵרָה שֶׁמֵּעֲמִיד אֶת הַגּוֹף.
 וּמֵה שְׂיֹצֵא הַחוּצָה טַפַּח - כֶּף הוּא, כִּדִּי
 לְהַשְׁלִים וּלְהוֹצִיא הַכֹּל וּלְשַׁמֵּשׁ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ.

(וּמִפְּנֵי כֵן) כְּמִינֵים אֵלוֹ צָרִיךְ בֶּן אָדָם לְהִרְאוֹת לְפָנָי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. עֵלִים שֶׁל אֵלוֹ הַתְּמָרִים, הֵם
 כָּל שְׂאֵר חֵילוֹת שְׂמֵת־אֲחֻזִּים בְּאֵלוֹ הַכְּנֻעִים
 שֶׁתְּקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בָהֶם, מִפְּנֵי שֶׁצָּרִיכִים

(לְהִתְאַחֵז) לְמִטָּה בְּדַגְמַת לְמַעֲלָה. שְׂאִין לָךְ דָּבָר
 בְּעוֹלָם שְׂאִין לוֹ דַּגְמָא לְמַעֲלָה. בְּדַגְמָא שֶׁל
 לְמַעֲלָה בָּךְ יֵשׁ לְמִטָּה. וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהִתְאַחֵז
 בְּסוּד זֶה שֶׁל הָאֱמוּנָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

פְּתוּב (ויקרא כג) בַּסֵּפֶת תֵּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים. זֶהוּ
 סוּד הָאֱמוּנָה, וְסוּד זֶה נֶאֱמַר עַל הָעוֹלָם
 הָעֲלִיּוֹן. וְכֵן לְמַדְנֵנוּ, כִּי אֲשֶׁר נִבְרָא הָעוֹלָם נֶאֱמַר
 בְּסוּק זֶה.

כִּי אֲשֶׁר הִתְחִילָה חֲכָמָה לְצֵאת מִמְּקוֹם שְׁלֵא
 יָדוּעַ וְלֵא נִרְאָה, אִזּוּ יוֹצֵאת מִדָּה אַחַת
 וּמִכָּה, וְהַחֲכָמָה הִיא הָעֲלִיּוֹנָה מְאִירָה
 וּמִתְפַּשְּׁטת לְכָל הַצְּדָדִים בְּסוּד הַמְּשָׁכֵן הָעֲלִיּוֹן.
 וְהַמְּשָׁכֵן הָעֲלִיּוֹן תְּהוּא מוֹצִיא שְׂשֵׁה צְדָדִים, וְאִזּוּ
 הַנִּיצוֹץ תְּהוּא שֶׁל הַמְּדָה מְאִיר לְכָלֶם, וְאָמַר
 בַּסֵּפֶת תֵּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים.

מִי תוּא סֵפֶת חֶסֶד ו' ? זֶה מְשָׁכֵן תְּחַתּוֹן, שֶׁהוּא
 בְּעֵשְׂשִׁית, לְהִרְאוֹת אֶת כָּל הָאֲזוּרוֹת. וְאִזּוּ
 אָמַר בַּסֵּפֶת תֵּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים. מִי הֵם שְׁבַעַת

ימים? מעולם העליון לתחתון, שכלם עומדים ומזמנים להאיר לזו הסבת. ומי היא? זו (עמוס ט) סבת דויד הנפלת. סבת שלום. וצריך העם הקדוש לשבת תחת הצל שלה, בסוד האמונה. ומי שיושב בצל זה, יושב באלו הימים העליונים. ועל זה כלם בסבת בסבת, ואחד בסבות שלם. אחד שלם, להראות שמי שיושב בצל זה, יושב באלו הימים העליונים למעלה, שעומדים על זה התחתון להאיר לו, לבסות עליו ולהגן עליו בשעה שצריך.

ועוד, כלם נקראים סבות בשלמות, וכתוב סבת חסר, זה העולם התחתון שצריך באלו השבעה ימים (דף קפו ע"א) קדושים לזון לשאר הממנים הגדולים של העמים, בשעה שהיא לוקחת שמחה בבעלה, ולא יקלקלו שמחתה, כדי שיתבלבלו (שיתעדרנו) במזון שהוא, הקרבנות שלהם רבים יותר משאר ימים, כדי שיתעסקו בהם ולא יתערבו לבסוף בשמחה של ישראל.

וְכִי הִיא שְׂמֻחָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל? זֶה יוֹם שְׂמִינִי
עֲצָרָת.

וְכֵן רְאֵה, בְּעוֹד שְׂאֵלוֹ שְׂאֵר הַמְּנִינִים שְׂמֻחִים
וְאוֹכְלִים בַּמִּזְוֵן הַהוּא שְׂמֵת־קָנִים לָהֶם
יִשְׂרָאֵל, הֵם מְתֻקָּנִים כִּסּא לְקַב"ה מְלֻמָּטָה,
וְלִהְעֵלוֹת אוֹתוֹ לְמַעְלָה בְּאֵלוֹ הַמִּינִים, וּבְשְׂמֻחָה,
וּבְהִלָּל, וְלִתְקוּף הַמִּזְבֵּחַ. אִזּוֹ הִיא עוֹלָה וְלוֹקַחַת
בְּרָכוֹת וְשְׂמֻחָה בְּבַעֲלָהּ.

וְשְׂאֵר חַיּוֹת גְּדוֹלוֹת מְמַנּוֹת הָעַמִּים, אוֹכְלוֹת
וְשׁוֹחֲקוֹת וְרוֹמְסוֹת וְנִזְזוֹנוֹת. וְהִיא נוֹטֶלֶת
נִפְשׁוֹת בְּעֵנָג לְמַעְלָה, כְּמוֹ שְׂאֵמְרָנוּ. בִּיּוֹן
שְׂיִוְרָדָת, וְהִיא לוֹקַחַת כָּל הַבְּרָכוֹת וְכָל הַקְּדָשׁוֹת
וְכָל הָעֲנוּגִים, וְיִשְׂרָאֵל כָּל אֵלוֹ הַשְּׂבָעָה יָמִים הָיוּ
מוֹשְׁכִים אוֹתָהּ בְּאֵלוֹ הַמַּעֲשִׂים שֶׁהֵם עוֹשִׂים
וּמְקַרְיָבִים לָהּ, אִזּוֹ יוֹרְדָת לְהִתְקַרֵּב בְּבִנְיָהּ וּלְשַׂמַּח
אוֹתָם יוֹם אַחֵר. וְהַיּוֹם הַהוּא הוּא יוֹם שְׂמִינִי,
מִשׁוּם שֶׁכָּל שְׂבָעָה יָמִים אַחֲרֵים אִתָּהּ. וְעַל זֶה
הוּא שְׂמִינִי, וְשִׂמּוֹנָה יָמִים בְּאַחֵר. וּמִפְּנֵי זֶה נִקְרָא

עצרת - פנום. מתכנסים כלם ביום זה. ונקרא שמיני, ואין שמיני אלא מתוך שבועה.

כתוב (איוב א) יהי שם ה' מברך. מהו מברך? (אלא הכל ידוע) אבל סוד אחד ידע אחד מחברנו, במדבר הראו לו בחלום, ושמו רבי יצחק מבפתור. מהו מברך? ראשיתו קשה וסופו רך. מ"ב קשה, ודין הוא ודאי. (ואחר כך) פעין זה יום של ראש השנה מ"ב, שהרי בארבעים ושתים (ובסוד מ"ב) אותיות נברא העולם, ועל זה נברא בדין. לבסוף רך. ועל זה למדנו, כל ההתחלות קשות, וסוף הכל רך. (זה מ"ב ובסוד של ארבעים ושתים אותיות נברא העולם, ועל זה נברא בדין לבסוף פדגמת זה) ביום של ראש השנה מ"ב קשה, בדין. ביום של עצרת רך, בשמחה.

בא וראה מה בין דין עליון לדין זה. דין עליון תחלתו וסופו קשה, ואין מי שיצמד בו, וכל מה שהולך מתחוק, ולבסוף ששורה, לא זו משם עד שמכלה ומכרית הכל שלא נשאר

כְּלוּם. אֲבָל דִּין אַחַר שְׁלֵמֻטָּה, רֵאשִׁית קִשָּׁה, וְכָל
מֵה שְׁחֹלֶךְ - נִחֲלָשׁ, עַד שְׁמַאִיר פָּנִים, כְּדִגְמַת
(זֶה דִּין שֶׁל הַנְּקֵבָה) הַנְּקֵבָה שֶׁנִּחֲלָשׁ כִּתְּהָ.

מִמָּתִי הַתְּעוֹרֵר דִּין שְׁלֵמֻעָלָה לְשָׂרוֹת עַל
הָעוֹלָם? בְּיוֹם הַמַּבּוּל. וְעַל זֶה לֹא
נִשְׂאָר כְּלוּם בְּעוֹלָם חוּץ מִהַתְּבָה הַהִיא שֶׁל נְתָ,
שֶׁהִיא כְּדִגְמַת הָעֲלִיּוֹן שֶׁסִּבְּלָה לְכַח הַדִּין הַהוּא.
וְאֵלּוּלֵי שֶׁהַזְּמַן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְנִמְצָא
בְּרַחֲמִים עַל הָעוֹלָם, כָּל הָעוֹלָם הָיָה נִאֲבָד,
שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים כט) ה' לַמַּבּוּל יִשָּׁב. וְעַל זֶה לֹא
שׁוֹרָה דִּין שְׁלֵמֻעָלָה עַל הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא יִכּוֹל הָעוֹלָם
לְסַבֵּל אוֹתוֹ אֲפִלּוּ רַגַע אֶחָד.

בְּתוֹךְ כֶּךָ הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בּוֹכָה וְשֹׁמֵחַ. נִשְׂאָו
עֵינַיִם וְרָאוּ חֲמֻשָּׁה מֵאֵלָה הָאֲנָשִׁים
הַפְּרוֹשִׁים שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים אֶתְרֵיו לְבִקֵּשׁ אוֹתוֹ.
עָמְדוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִכָּאן וְהִלָּאָה מֵה שְׂמֹךְ?
אָמַר, נְהוֹרָאֵי סָבֵא, מִשׁוּם שְׁיִישׁ נְהוֹרָאֵי אַחַר
אֲצִלְנוּ. הֲלָכּוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהַחֲבֵרִים הָאֵלָה עִמּוֹ

שְׁלֹשָׁה מִלִּין. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְאֵלֹהֵי הַאֲחֵרִים,
 מַה דָּרָךְ זֶה אֲצִלְכֶם? אָמְרוּ, לְבַקֵּשׁ אֶת הַזִּקְזָן הַזֶּה,
 שְׁמִימֵינוּ אָנוּ שׁוֹתִים בַּמִּדְבָּר. כָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן
 וּנְשָׁקוּ. אָמַר לוֹ, שְׂמַךְ נִהוּרְאִי, וְאוֹר אֶתָּה, וְאוֹר
 עֲמָךְ נִמְצָא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (דניאל ב) הוּא מְנַלָּה
 עֲמָקוֹת וְנִסְתָּרוֹת, יוֹדֵעַ מַה בַּחֲשֵׁךְ, וְהָאוֹר
 שׁוֹרָה עִמוֹ. הוּא נִלְא עֲמִיקְתָּא וּמִסְתָּרְתָּא -
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַלָּה עֲמָקוֹת וְנִסְתָּרוֹת, שְׂכָל
 הַדְּבָרִים הָעֲמֻקִּים וְהַסְתוּמִּים הָעֲלִיוֹנִים הוּא מְנַלָּה
 לָהֶם. וְמַה הַטַּעַם מְנַלָּה לָהֶם? מִשׁוּם שְׂיַדַּע מַה
 בַּחֲשׂוֹכָא. שָׂאם לֹא הָיָה תַחֲשֵׁךְ, לֹא נוֹדַע הָאוֹר.
 וְהוּא יָדַע מַה בַּחֲשֵׁךְ, וּמִפְּנֵי כֵךְ מְנַלָּה עֲמָקוֹת
 וְנִסְתָּרוֹת. שָׂאם לֹא תַחֲשֵׁךְ, לֹא יִתְגַּלּוּ הַדְּבָרִים
 הָעֲמֻקִּים וְהַסְתָּרוֹת. וְנִהוּרְאִי עִמָּה שְׂרָא - מַהוּ
 אוֹר זֶה? אוֹר (דף קפז ע"ב) שְׂמִתְגַּלָּה מִתּוֹךְ תַּחֲשֵׁךְ.

וְאָנוּ, מִתּוֹךְ תַּחֲשֵׁךְ שְׂתִיָּה בַּמִּדְבָּר, מִתְגַּלָּה לָנוּ
 אוֹר זֶה. תַּקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׂרָה עֲמָךְ

אֹר בְּעוֹלָם הָיָה וּבְעוֹלָם הַבָּא. הֲלָכּוּ רַבֵּי שְׁמַעוֹן
וְהַחֲבָרִים שְׁלֹשָׁה מִלֵּין אֵלּוּ אֲחֵרָיו. אָמַר לוֹ,
מִדּוּעַ לֹא הוֹלְכִים אֵלּוּ עִמָּךְ כְּבָרְאֲשׁוּנָה? אָמַר
לוֹ, לֹא רָצִיתִי לְהַטְרִיחַ לְבֶן אָדָם עִמִּי. עָכָשׁ
שָׁבָאנוּ, נִלְךְ כְּאֶחָד. הֲלָכּוּ, וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן הִלְךְ
לְדַרְכּוֹ. אָמַר רַבֵּי אֲבָא, הֲרֵי אָנּוּ יוֹדְעִים אֶת שְׁמוֹ,
וְהוּא לֹא יוֹדֵעַ אֶת שְׁמוֹ שֶׁל מַר? אָמַר לוֹ, מִמֶּנּוּ
יִדְעָתִי שְׁלֹא לְהַתְרִאות. כְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן
וְאָמֵן.